

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

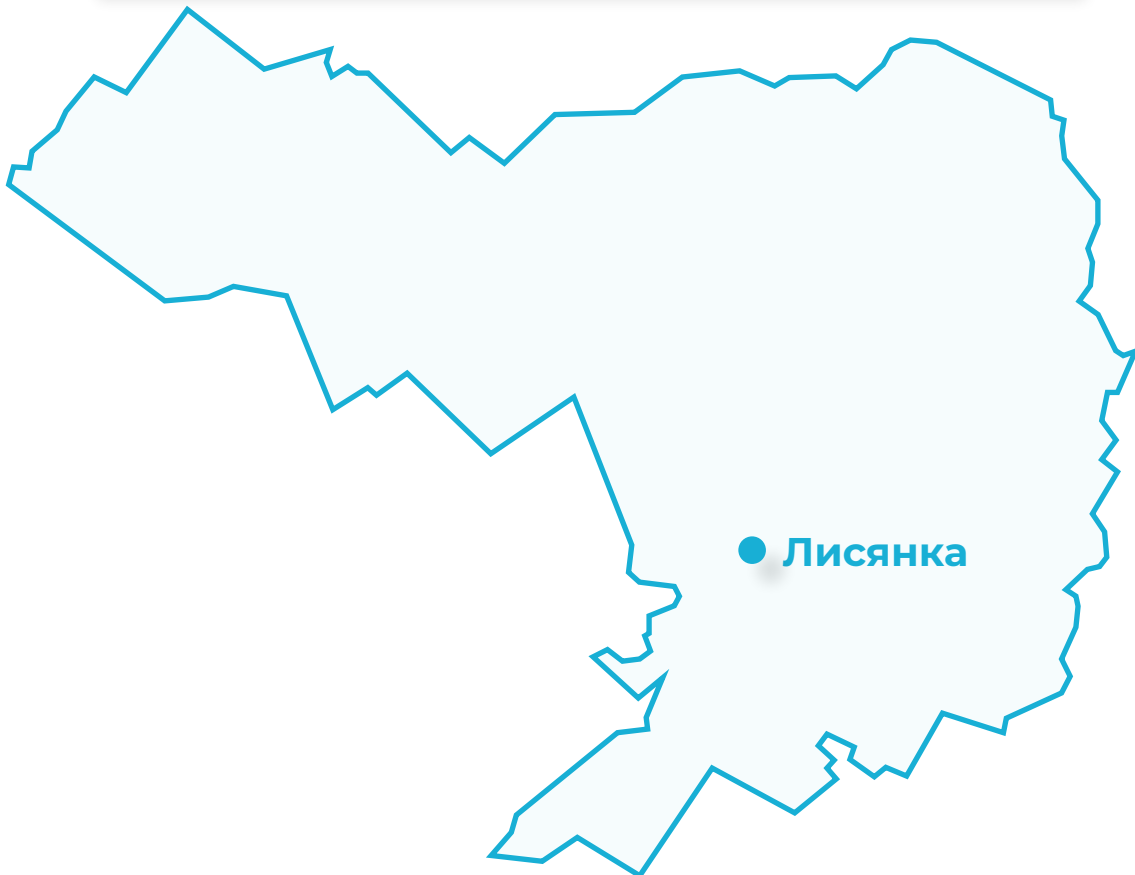

УКРАЇНСЬКА ГЕЛЬСІНСЬКА
СПІЛКА ЗА ПРАВА ЛЮДИНИ

ЧЕРКАСЬКИЙ
ПРАВОЗАХИСНИЙ
ЦЕНТР

МОНІТОРИНГОВИЙ ЗВІТ СТАНУ ДОТРИМАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ у Лисянській територіальній громаді Черкаської області

2023 рік

Авторський колектив:

Тарас Щербатюк, керівник проєкту, голова громадської організації “Черкаський правозахисний центр”, експерт з методології Місцевого індексу прав людини.

Наталія Єсіна, експертка з методології Місцевого індексу прав людини.

Марина Куприкова, експертка з методології Місцевого індексу прав людини.

Звіт підготовлено в межах проєкту «Впровадження дієвих місцевих політик у сфері прав людини на Черкащині, що реалізує громадська організація “Черкаський правозахисний центр” за підтримки програми Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «Права людини в дії».

Моніторинг стану дотримання прав людини у Ватутінській громаді Черкаської області проводився за методологією інструменту “Місцевий індекс прав людини” за напрямками:

Безпека/Навколишнє природне середовище/Охорона здоров'я/Гідний рівень життя/ Освіта та культурний розвиток/Праця та умови її реалізації/ Участь у вирішенні місцевих справ, право на інформацію/Дотримання прав людини в умовах повномасштабного вторгнення.

Звіт відображає стан дієвості місцевих політик у сфері дотримання прав людини у Лисянській територіальній громаді та визначає необхідні заходи задля підвищення ефективності роботи депутатського корпусу, виконавчих органів селищної ради та голови громади щодо дотримання прав та гарантій мешканців громади.

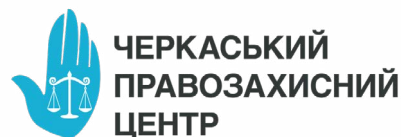
Термін проведення моніторингу: 01 червня 2023 р. - 31 серпня 2023 року.

Ця публікація стала можливою завдяки щедрій підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) в рамках проєкту «Права людини в дії», який виконується Українською Гельсінською спілкою з прав людини.

Погляди та інтерпретації, представлені у цій публікації, не обов'язково відображають погляди USAID або Уряду США. Відповідальність за вміст публікації несуть лише автори та УГСПЛ.

Американський народ через USAID надає економічну та гуманітарну допомогу по всьому світу понад 55 років. В Україні допомога USAID надається у таких сферах, як: економічний розвиток, демократія та управління, охорона здоров'я і соціальний сектор. Починаючи з 1992 р., Агентство США з міжнародного розвитку надало Україні технічну та гуманітарну допомогу на суму 1,8 мільярда доларів.

Детальнішу інформацію про програми USAID в Україні можна отримати на офіційному веб-сайті USAID <http://ukraine.usaid.gov> та сторінці у Facebook <https://www.facebook.com/USAIDUkraine>.

Зміст

Вступ.....	4
Методологія дослідження.....	5
Результати моніторингу:.....	6
Безпека.....	6
Навколишнє природне середовище.....	11
Охорона здоров'я.....	18
Гідний рівень життя.....	25
Освіта та культурний розвиток.....	35
Праця та умови її реалізації.....	44
Участь у вирішенні місцевих справ, право на інформацію.....	47
Дотримання прав людини в умовах повномасштабного вторгнення.....	53
Загальні результати (інфографіка).....	56
Додатки.....	57
Дорожня карта забезпечення дотримання прав людини у Лисянській громаді.....	57
Аналіз місцевих цільових програм та карта рекомендацій.....	63
Висновки та рекомендації за результатом аналізу програм.....	74

Вступ

Уведення воєнного стану в Україні спричинило зміну місцевих політик у більшості сфер життєдіяльності. Органи місцевого самоврядування були вимушені переорієнтувати свою роботу та направити більшість ресурсів на допомогу постраждалому цивільному населенню та допомогу військовим.

Органи місцевого самоврядування почали діяти ситуативно, зважаючи на оперативні запити та потреби військових і постраждалих цивільних осіб.

Місцеве ж населення, а особливо вразливі категорії населення залишаються поза увагою та не отримують повною мірою підтримки та допомоги, яку вони б мали у мирний час.

Прикладами цього є проблеми із забезпеченням права дітей на освіту (у громадах досить тривалий час були проблеми із забезпеченням підручниками, неможливість проведення навчального процесу через постійні тривоги та відсутність технічних засобів для проведення навчання онлайн. У сільській місцевості значно погіршився доступ дітей до освіти через відсутність транспортних засобів (автобусів), які доставляють учнів до освітніх закладів). Слід також згадати про закритість місцевої влади, оскільки є проблеми з доступом до публічної інформації та можливістю впливу на прийняття рішень на місцевому рівні.

Усе це свідчить про неготовність виконавчих органів місцевого самоврядування та депутатів оперативно реагувати на наявні виклики та забезпечувати дотримання прав мешканців громад.

Зважаючи на низку проблем, які з'явилися у громадах, виникла необхідність надання виконавчим органам місцевого самоврядування експертної оцінки їхньої роботи та підтримки зі створення дієвих місцевих політик, які будуть орієнтовані на забезпечення дотримання прав місцевого населення.

Методологія дослідження

Дослідження стану дотримання прав людини у Лисянській територіальній громаді проводилось за методологією “Місцевий індекс прав людини” <http://hro.org.ua/>.

Особливості інструменту “Місцевий індекс прав людини”

Місцевий індекс прав людини – це моніторинговий інструмент, що дозволяє визначити стан дотримання прав людини на рівні територіальних громад України та спроектувати діяльність органів місцевого самоврядування у фокусі забезпечення дотримання прав мешканців громади.

Методологія створена на основі кращих іноземних та вітчизняних практик моніторингу прав людини на місцевому рівні та враховує специфіку роботи органів місцевого самоврядування під час збройного конфлікту.

Індикатори методології базуються на стандартах міжнародних та регіональних договорів у сфері прав людини, актах національного законодавства та стратегічних документах. Методологія Місцевого індексу прав людини була розроблена експертами Української Гельсінської спілки з прав людини за участю незалежних експертів.

Мета дослідження: Оцінити стан дотримання прав людини на рівні територіальної громади та рівень виконання позитивних зобов'язань органами місцевого самоврядування міжнародних і національних актів у сфері прав людини.

Напрями дослідження:

Безпека/Навколишнє природне середовище/Охорона здоров'я/Гідний рівень життя/Освіта та культурний розвиток/Праця та умови її реалізації/Участь у вирішенні місцевих справ, право на інформацію/Дотримання прав людини в умовах повномасштабного вторгнення.

Методи збору інформації:

- Аналіз інформаційних ресурсів (сайти, ЗМІ, інформаційні бюлетені тощо).
- Аналіз офіційних документів (програми, розпорядження, накази, офіційні відповіді на запити, звіти тощо).
- Аналіз звітів незалежних громадських організацій.
- Опитування, фокус групи.
- Спостереження: відкрите або приховане.
- Експерименти.

Особливості оцінки за методологією:

1. За підсумками проведеного аналізу експертами виставляється бал від 0 до 1.

Бали виставляються з метою визначення підсумкового рівня стану дотримання прав людини на рівні громади та слугують громаді орієнтиром для покращення роботи.

2. За підсумками моніторингу формується мапа рекомендацій (чек-листи поліпшення) для покращення місцевих політик у сфері дотримання прав людини.

Результати проведеного моніторингу та мапи рекомендацій є публічними та доступні на сайті Української Гельсінської спілки з прав людини <https://www.helsinki.org.ua/> та сайті “Національний індекс прав людини” <http://hro.org.ua/>.

Рівень моніторингу: Базові потреби людини

Напрямок моніторингу: Безпека громади

Чи діє у громаді місцева політика громадської безпеки?

У громаді прийнято програму „Поліцейський офіцер громади” на 2021-2022 роки¹. Програма спрямована на мінімізацію злочинності, передумов до неї в громаді та консолідації зусиль правоохоронних органів, правоохоронних органів, органів виконавчої влади спільно з органами місцевого самоврядування і громадськості.

Зазначеною програмою передбачено придбання паливно-мастильних матеріалів та запчастин для оперативного реагування на повідомлення; вжиття заходів щодо посилення контролю за дотриманням правил роздрібною торгівлю алкогольними напоями, притягнення винних до відповідальності та проведення профілактичних та інформаційно-просвітницьких заходів поліцейськими офіцерами громади Лисянської селищної ради, спрямованих на дотримання вимог законодавства з питань протидії правопорушенням, негативним соціальним явищам.

Очікуваними результатами програми є:

- посилення взаємодії правоохоронних органів та органу місцевого самоврядування щодо охорони громадського порядку та боротьби зі злочинністю на території Лисянської селищної ради;
- активізація участі широких верств населення у правоохоронній діяльності;
- забезпечення належної матеріально-технічної та фінансової підтримки діяльності поліцейських офіцерів громади, які здійснюють діяльність на території Лисянської селищної ради;
- підвищення ефективності діяльності органів внутрішніх справ;
- поліпшення стану правопорядку в населених пунктах Лисянської селищної ради, створення додаткових умов для забезпечення особистої безпеки громадян і профілактики правопорушень;
- мінімізація злочинного впливу на молодь та підлітків, усунути причини та умови, що сприяють втягненню їх у протиправну діяльність.

Програмою зазначено, що фінансування здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, бюджету громади та джерел, не заборонених чинним законодавством, проте чітких обсягів фінансування не визначено, як і не визначено конкретного переліку заходів.

Таким чином, визначити поточний стан досягнення цілей, які були задекларовані програмою, не вдалося з огляду на відсутність публічних звітів про результати реалізації програм у 2022-2023 роках.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Необхідно створити окремий розділ на сайті селищної ради «Безпека громади» та викласти програму в текстовому PDF-форматі.
- Визначити результати реалізації програм: кількість заходів та осіб, яких в них мають прийняти, яким чином проведення заходів вплине на досягнення мети програми.
- Встановити строки виконання за кожним завданням, визначеним програмою.
- Забезпечити фінансування на виконання заходів програми.
- Розробити систему оцінювання ефективності реалізації програм та визначити відповідальних осіб/підрозділів селищної ради за проведення такої оцінки.

¹ URL: <https://lysianka-otg.gov.ua/index.php/dokumenty/rishennia/980-30-03-2021-8-22-viii-pro-zatverdzhennya-programi-politsejskij-ofitser-gromadi-na-2021-2022-roki-2>

- ❑ Запровадити практику залучення населення до прийняття рішень з поліпшення стану безпеки у громаді (створення робочих груп, дорадчих органів, проведення консультацій тощо).
- ❑ Оприлюднити на сайті селищної ради звіт за підсумками реалізації програм у 2021-2022 роках.

Чи здійснюються ОМС заходи щодо запобігання правопорушень у взаємодії з поліцією (community policing)?

У громаді прийнято програму „Поліцейський офіцер громади” на 2021-2022 роки².

Програма спрямована на посилення взаємодії правоохоронних органів та Лисянської селищної ради щодо охорони громадського порядку та боротьби зі злочинністю на території громади; забезпечення належної матеріально-технічної та фінансової підтримки діяльності поліцейських офіцерів громади; підвищення ефективності діяльності органів внутрішніх справ.

Однак інформації про стан реалізації програми, в тому числі заходів на запобігання правопорушень у взаємодії з поліцією, станом на дату підготовки звіту не виявлено.

Експертами проведено аналіз інформаційних ресурсів Лисянської громади та виявлено лише інформацію про проведення у громаді робочих³ нарад з представниками поліції, що по суті є єдиним підтвердженням взаємодії поліції з селищною радою.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- ❑ Створити дорадчий орган при міській раді, який буде проводити роботу з вивчення стану безпеки у громаді та працювати над тактичними та стратегічними рішеннями у сфері безпеки.
- ❑ Передбачити можливість реалізації місцевих програм у сфері безпеки. Зокрема передбачити кошти на поліпшення матеріально-технічного стану правоохоронних органів.
- ❑ Створити на сайті селищної ради розділ для висвітлення новин щодо стану безпекової ситуації та ініціатив, які проводяться виконавчими органами ради у цій сфері.
- ❑ Розробити та впровадити план заходів з просвіти населення у сфері безпеки за різними напрямками.
- ❑ Оприлюднити звіти з реалізації програм.

Чи були впроваджені ОМС сучасні технічно-інформаційні системи, які допомагають реагувати на тривожні події в місті?

Аналіз інформаційних ресурсів Лисянської селищної ради не виявив інформації про впровадження у громаді сучасних технічно-інформаційних систем, які допомагають реагувати на тривожні події в місті.

За інформацією селищної ради, на території громади встановлено лише “кнопку безпеки”.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- ❑ Створити муніципальний центр безпеки для задоволення суспільних потреб у напрямку охорони правопорядку, протидії злочинності, охорони праці, екологічної та пожежної безпеки.
- ❑ Провести аналіз місць найбільш підвищеної небезпеки та встановити кнопки тривожної безпеки.
- ❑ Створити короткий номер оперативного інформування громадянами про події у громаді.
- ❑ Передбачити створення систем розумного управління патрулями, розумного освітлення вулиць, розумних світлофорів.

² URL: <https://lysianka-otg.gov.ua/index.php/dokumenty/rishennia/980-30-03-2021-8-22-viii-pro-zatverdzhennya-programi-politsejskij-ofitser-gromadi-na-2021-2022-roki-2>

³ URL: <https://www.facebook.com/lysianskatg19301/posts/pfbid0HxKvbPwqtF3mkyfwh37iEhYEgLLtY5YtYzHokqiaCY93EdmUIXym5KD1mNmxyP3GI>

Чи діють у громаді місцеві політики у сфері цивільного захисту населення?

У громаді діє Програма функціонування та розвитку системи цивільного захисту, забезпечення пожежної та техногенної безпеки Лисянської селищної територіальної громади на 2022 – 2026 роки⁴, яка спрямована на забезпечення захисту населення і територій, навколишнього природного середовища і небезпечних об'єктів, об'єктів з масовим перебуванням людей та населених пунктів від пожеж, надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, підвищення рівня протипожежного захисту, створення сприятливих умов для реалізації державної політики у сфері пожежної, техногенної безпеки та захисту населення, залучення до розв'язання зазначених проблем додаткових джерел фінансування, не заборонених законодавством.

Серед завдань програм слід виділити:

- створення місцевої системи централізованого оповіщення;
- створення, утримання та приведення у готовність захисних споруд цивільного захисту, споруд подвійного призначення, найпростіших укриттів;
- створення інтерактивної карти захисних споруд цивільного захисту;
- організаційне забезпечення пожежної та техногенної безпеки.

Контроль за виконанням рішення покладено на в.о. селищного голови. Фінансування програми здійснюється за рахунок бюджету територіальної громади та інших джерел, не заборонених законодавством, але чітких обсягів фінансування не визначено.

На сайті громади створено окремий розділ “Цивільний захист”, однак у розділі відсутні звіти з виконання програми у сфері цивільного захисту населення.

Стан досягнення цілей, які були задекларовані програмою, дослідити не вдалося з огляду на відсутність публічних; звітів про результати реалізації програм у 2022-2023 роках.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- ❑ Необхідно викласти програму в текстовому PDF-форматі в розділі «Цивільна безпека» на сайті селищної ради.
- ❑ Визначити результати реалізації програм: кількість заходів та осіб, яких в них мають прийняти, яким чином проведення заходів вплине на досягнення мети програми.
- ❑ Встановити строки виконання за кожним завданням, визначеним програмою.
- ❑ Розробити систему оцінювання ефективності реалізації програм та визначити відповідальних осіб/підрозділів селищної ради за проведення такої оцінки.
- ❑ Запровадити практику залучення населення до прийняття рішень з поліпшення стану безпеки у громаді (створення робочих груп, дорадчих органів, проведення консультацій тощо).
- ❑ Оприлюднити на сайті селищної ради звіт за підсумками реалізації програм у 2021-2022 роках.

Чи впроваджуються у громаді заходи з цивільного захисту населення?

За інформацією селищної ради, у громаді визначено відповідальну особу з питань цивільного захисту населення. Однак на сайті ради відсутня інформація про її роботу.

У громаді створено місцеву комісію з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій, про що свідчать опубліковані протоколи комісії на сайті селищної ради.

Інших системних заходів з цивільного захисту населення у громаді не виявлено.

----- Підсумковий бал: 0

⁴ URL: <https://lysianka-otg.gov.ua/index.php/dokumenty/rishennia/2547-21-12-2021-23-13-viii-pro-zatverdzhennya-kompleksnoji-programi-funktsionuvannya-ta-rozvitku-sistemi-tsivilnogo-zakhistu-zabezpechennya-pozhezhnoji-ta-tekhnogenoji-bezpeki-na-2022-2026-roki>

Чек-лист поліпшень:

- Впровадити план проведення навчань з питань цивільного захисту населення для різних категорій населення, які проживають у громаді.
- Впровадити проекти цивільного захисту населення із реагування на проблеми військового періоду.

Чи організовано ОМС функціонування системи оповіщення населення у громаді?

У громаді функціонує система оповіщення населення про надзвичайні ситуації, звуки гучномовців якої відмінні від звуків навколишнього середовища. Сирени встановлено у всіх населених пунктах територіальної громади. На випадок відсутності електроенергії у громаді передбачене альтернативне інформування населення про тривогу.

Мешканці мають можливість отримати інформацію у телеграм-каналі⁵ Лисянської селищної ради.

На випадок відсутності електроенергії у громаді передбачене альтернативне інформування населення про тривогу шляхом сповіщення з автомобілів з гучномовцями.

----- Підсумковий бал: 1

Чи створено ОМС систему евакуації населення?

Лисянська селищна рада надала інформацію про наявність чинного плану евакуації населення. Однак експертами не виявлено у відкритих джерелах інформації про створену в громаді систему евакуації населення.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Надати можливість мешканцям громади, в тому числі з порушеннями зору та слуху, ознайомитися з планами евакуації населення.
- Розробити плани життєзабезпечення населення у безпечних районах.
- Розробити план евакуації маломобільних груп населення.
- Передбачити матеріально-технічні та транспортні засоби, які необхідні для проведення евакуації населення.
- Розробити та впровадити плани з проведення інформаційно-просвітницьких заходів евакуації населення.

Чи забезпечив ОМС функціонування захисних споруд?

На офіційній сторінці Лисянської селищної ради в Фейсбук оприлюднено схему⁶ розміщення захисних споруд цивільного захисту для укриття населення Звенигородського району.

Оголошення з нагадуванням про карту захисних споруд було розміщено на офіційних інформаційних ресурсах селищної ради у лютому 2023 року.

Експертами також проведено аналіз інформаційних ресурсів Лисянської громади та не виявлено у відкритому доступі інформації про виділення у 2022-2023 роках коштів на створення, використання, утримання та реконструкцію фонду захисних споруд цивільного захисту у громаді.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Сприяти забезпеченню функціонування захисних споруд в нормальних умовах, а також дбати про відкритий доступ до них.

⁵ URL: https://t.me/Lysk_OTG?fbclid=IwAR3qT9RueapXAco5c4fyJGpBhkeMaFqCr8meKeCVI2QFhfM752DY03L2YLs

⁶ URL: <https://www.facebook.com/lysianskatg19301/posts/pfbid023Yyq3y5ZMs9rpUoSm6b5Q2SHwo5BondDfZzT4fK7jzedtNyB1pfZ8YmuV8HHTBgyI>

Чи проводиться ОМС інформаційно-просвітницькі кампанії у сфері безпеки?

На офіційній сторінці Лисянської селищної ради в Фейсбук оприлюднено інформацію щодо безпеки⁷ на воді, безпеки⁸ дітей на дорозі, правила пожежної безпеки⁹ при використанні генераторів, безпеки¹⁰ використання газових балонів у побуті, мінної безпеки¹¹, безпеки¹² під час перетину кордону, порядку дій під час хімічної небезпеки¹³.

Крім того, на сайті Лисянської селищної ради виділено окремих розділ "Безпека населення", де висвітлено інформацію¹⁴ щодо порядку дій у випадку небезпеки соціального характеру, небезпеки техногенного характеру, пожежної небезпеки, небезпеки природного характеру, небезпеки іншого характеру.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Скласти та впровадити план проведення інформаційно-просвітницьких заходів у сфері безпеки, який складатиметься з таких тем: пожежна безпека; безпека на дорозі; безпека дітей; безпека людей похилого віку; безпека для людей з інвалідністю; безпека в мережі Інтернет; мінна безпека, в тому числі обстріли; інше (визначається за внутрішнім переконанням монітора).

Висновок: 1 бал

У громаді прийнято цільові програми у сфері громадської та цивільної безпеки. Програми орієнтовані на поліпшення рівня безпеки у громаді. Однак програми не мають визначених обсягів фінансування та чіткого переліку заходів. Дослідити реалістичність та стан виконання програм не вдалося з огляду на відсутність звітів у відкритому доступі про результати реалізації програм у 2022-2023 роках.

У громаді не створено дорадчих чи інших координаційних органів у сфері безпеки та не проводиться системна робота з дослідження стану громадської безпеки у громаді, не залучаються мешканці громади до формування місцевих політик за цим напрямом.

Щодо роботи з впровадження інформаційно-технічних засобів реагування на тривожні сигнали у громаді, то в громаді встановлено лише "кнопку безпеки".

Реалізація заходів з цивільної безпеки реалізується в рамках прийнятої місцевої цільової програми, яка також не має чітко визначеного бюджету.

У громаді організована робота з інформування населення про тривожні події, проводиться несистематична інформаційна кампанія щодо наявних сховищ та робота з евакуації населення. Втім, аналіз показав, що відповідна робота потребує посилення.

⁷ URL: <https://www.facebook.com/lysianskatg19301/posts/pfbid023SyHzpZxJPduKesWC2wa7o6n3W3kBvMvgT9pBnFxQNCmEBrrGksLirNJpy7FL3pZl>

⁸ URL: <https://www.facebook.com/lysianskatg19301/posts/pfbid02sHEdPC6og54PSpuIDwVTgZpFCmtSXXPweVuibHqXzLTdraTupMzmvZET2wa3r3Vyl>

⁹ URL: <https://www.facebook.com/lysianskatg19301/posts/pfbid02nc3G2v9xoUFBBuEW7U6hiL5QhNArMFMchz8DodGF5sFINmjxR4cQhz7RSRYrjodrl>

¹⁰ URL: <https://www.facebook.com/lysianskatg19301/posts/pfbid0CmLuaqTyJfqLyfL9SPZbv2sxSgDmTiZoFGizy6qEDGxEazVFV2yH275fHu1SXsr7l>

¹¹ URL: <https://www.facebook.com/lysianskatg19301/posts/pfbid0CmLuaqTyJfqLyfL9SPZbv2sxSgDmTiZoFGizy6qEDGxEazVFV2yH275fHu1SXsr7l>

¹² URL: <https://www.facebook.com/lysianskatg19301/posts/pfbid0i8asoek4A6hyD2CwDC1RUFkVMQ1RMQFSPU2Dv6MUBezCdurKreg3eHZu6WNSWhSl>

¹³ URL: <https://www.facebook.com/lysianskatg19301/posts/pfbid022K7obr6xLGEApg4voNLjuTbyjgZi6CH7HvCPAH9atsfvNbbezPGWwZYStUKWastTI>

¹⁴ URL: <https://lysianka-otg.gov.ua/index.php/hromadianam/bezpeka-naselennia>

Рівень моніторингу: Базові потреби людини

Напрямок моніторингу: Навколишнє природне середовище

Чи діє у громаді місцева програма охорони навколишнього природного середовища?

Експертами проведено аналіз інформаційних ресурсів Лисянської громади та не виявлено інформації про впровадження програми охорони навколишнього природного середовища у громаді.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Розробити та прийняти місцеву програму охорони навколишнього природного середовища
- Визначити результати реалізації програм: кількість заходів та осіб, яких в них мають прийняти, яким чином проведення заходів вплине на досягнення мети програми.
- Встановити строки виконання за кожним завданням, визначеним програмою.
- Розробити систему оцінювання ефективності реалізації програм та визначити відповідальних осіб/підрозділів селищної ради за проведення такої оцінки.
- Запровадити практику залучення населення до прийняття рішень з поліпшення стану безпеки у громаді (створення робочих груп, дорадчих органів, проведення консультацій тощо).
- Оприлюднити на сайті селищної ради звіт про хід виконання програми.
- Необхідно систематично оновлювати розділ «Екологія» на сайті селищної ради.

Чи відбулося громадське обговорення проєкту місцевої програми охорони навколишнього природного середовища?

Експертами проведено аналіз інформаційних ресурсів Лисянської громади¹⁵ та не виявлено інформації про проведення громадських слухань або факту опублікування оголошення в місцевих ЗМІ, на веб-сайті про збір коментарів громадськості та оприлюднення проєкту місцевої програми охорони навколишнього природного середовища для коментування.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Запровадити практику проведення громадських слухань перед прийняттям місцевих політик з захисту навколишнього середовища (стратегій, програм, планів заходів).

Чи наявні чинні правила благоустрою населеного пункту?

За інформацією селищної ради, у громаді затверджено Правила благоустрою (Рішенням Лисянської селищної ради від 07.07.2022 року №27-6/VIII), однак у відкритому доступі тексту чинних правил не виявлено.

Реалізація заходів з благоустрою здійснюється комунальним підприємством «Благоустрій», яке проводить комплекс заходів з упорядкування, утримання та поліпшення санітарного стану об'єктів благоустрою комунальної власності.

¹⁵ URL: <http://lysianka-otg.gov.ua/index.php/hromadianam/ekolohiia>

Рішенням¹⁶ №23-4/VIII від 21.12.2021 затверджено Програму благоустрою населених пунктів Лисянської територіальної громади на 2022-2027 роки, яка спрямована на підтримку підприємства для його належного функціонування, розвитку напрямків діяльності, а також забезпечення належної реалізації статутних завдань та покращення благоустрою території селища та сіл громади. Рішенням №34 від 11.05.2021 року Лисянської селищної ради було підвищено відповідальність фізичних та юридичних осіб за порушення Правил благоустрою території громади.

Ефективність впровадження прийнятих рішень, що направлені на виконання планів благоустрою в громаді, визначити не вдалося через відсутність відповідної інформації.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Оприлюднити на офіційному сайті чи в інший спосіб для ознайомлення громадськості чинні правила благоустрою.

Чи здійснюється самоврядний контроль за станом благоустрою та утриманням територій населених пунктів, озелененням таких територій, охороною зелених насаджень, водних об'єктів?

Рішенням¹⁷ №86 від 23.07.2021 Лисянської селищної ради затверджено Положення про інспектора з благоустрою, форму посвідчення інспектора з благоустрою, журнал видачі бланків актів, приписів, протоколів та уповноважено інспектора з благоустрою виконавчого комітету селищної ради складати протоколи про адміністративні правопорушення у межах визначених Кодексом України про адміністративні правопорушення.

Основними завданнями інспектора з благоустрою є:

- Контроль за станом благоустрою територіальної громади.
- Контроль за дотриманням правил благоустрою території громади, забезпечення чистоти та порядку.
- Сприяння розвитку та поліпшенню стану благоустрою.
- Притягнення винних до відповідальності за порушення законодавства у сфері благоустрою.
- Профілактика запобігання правопорушень в сфері благоустрою.
- Проводити рейди та перевірки, інше.

Однак, за результатами аналізу інформаційних ресурсів Лисянської громади, проведеного експертами, не виявлено інформації про звітування здійснення заходів контролю за станом благоустрою в громаді.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Розмістити в текстовому PDF-форматі затверджене положення про Інспекцію з благоустрою та результати проведення перевірок, виданих приписів та складених протоколів про адміністративні правопорушення у сфері благоустрою.

Чи наявна чинна схема санітарного очищення населеного пункту?

Програмою економічного та соціального розвитку Лисянської територіальної громади на 2023 рік¹⁸, яка затверджена Рішенням Лисянської селищної ради №32-1/VIII від 21.12.2022 року, передбачено розроблення схеми санітарної очистки населених пунктів територіальної громади, у т.ч. визначення зон збору ТПВ (за наявності згоди мешканців громади). На розроблення схеми санітарної очистки закладено видатки в сумі 90,0 тис.грн. Однак, за інформацією селищної ради, схема не розроблялась.

----- Підсумковий бал: 0

¹⁶ URL: <https://lysianka-otg.gov.ua/index.php/dokumenty/rishehnia/2538-21-12-2021-23-4-viii-pro-zatverdzhennya-programi-blagoustroyu-naselenikh-punktiv-lysianskoji-teritorialnoji-gromadi-na-2022-2027-roki>

¹⁷ URL: <https://lysianka-otg.gov.ua/index.php/dokumenty/rishehnia-vykonavchoho-komitetu/1149-vid-23-07-2021-86-pro-upovnovazhennya-inspektora-z-blagoustroyu-na-skladannya-protokoliv-pro-administrativni-pravoporushennya-ta-zatverdzhennya-polozhennya-pro-inspektora-z-blagoustroyu>

¹⁸ URL: <https://lysianka-otg.gov.ua/index.php/rozvytok/ekonomika-biznes-ta-investytsii/prohrama-stsialno-ekonomichnoho-rozvytku>

Чек-лист поліпшень:

- Розробити та розмістити на сайті селищної ради в текстовому PDF-форматі схему очищення громади.

Чи запроваджено роздільне збирання твердих побутових відходів?

Програмою економічного та соціального розвитку Лисянської територіальної громади на 2023 рік, яка затверджена Рішенням Лисянської селищної ради №32-1/VIII від 21.12.2022 року, передбачено встановлення урн, окремого сортування сміття у громаді. Бюджет програми складає 750,0 тис. грн.

Під час візуального огляду території громади експертами організації не виявлено контейнерні майданчики, які дають можливість сортувати ТПВ як мінімум на три (змішані, ПЕТ та папір чи скло) фракції.

За інформацією мешканців територіальної громади, комунальне підприємство «Благоустрій» збирає вторсировину від кожного домоволодіння без сортування відходів.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Облаштувати достатню кількість контейнерних майданчиків, які нададуть змогу сортувати тверді побутові відходи як мінімум на три фракції (змішані, ПЕТ, папір, скло) Розглянути можливість збору твердих побутових відходів.

Чи запроваджено роздільне збирання небезпечних відходів в складі твердих побутових відходів?

Візуальний огляд територій громади та контент-аналіз відкритих джерел інформації не виявив наявних контейнерів (місця) для збору таких небезпечних відходів, як батарейки, батареї та акумулятори, електронні відходи у громаді.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Встановити достатню кількість контейнерів для збору небезпечних відходів: батарейки, батареї, акумулятори, електронні відходи.
- Провести інформаційну кампанію щодо місць розміщення таких відходів.

Чи організовано збирання і видалення побутових відходів, у тому числі відходів дрібних виробників?

Послуги із вивезення та захоронення твердих побутових відходів та інші послуги з благоустрою територій у громаді надає комунальне підприємство «Благоустрій».

----- Підсумковий бал: 1

Чи проводить рада ліквідацію несанкціонованих і неконтрольованих звалищ відходів?

Рішенням¹⁹ Лисянської селищної ради №145 від 23.11.2021 створено постійно чинну комісію з питань поводження з безхазяйними відходами на території Лисянської селищної територіальної громади та затверджено Положення про постійно чинну комісію з питань поводження з безхазяйними відходами на території Лисянської селищної територіальної громади.

Однак інформації щодо результатів роботи зазначеної комісії у відкритих джерелах не виявлено.

----- Підсумковий бал: 0

¹⁹ URL: <https://lysianka-otg.gov.ua/index.php/dokumenty/rishennia-vykonavchoho-komitetu/2853-23-11-2021-145-pro-stvorennya-postijno-diyuchoji-komisiji-z-pitan-povodzhennya-z-bezhkazyjnimi-vidkhodami-na-teritoriji-lysianskoji-selishchnoji-teritorialnoji-gromadi>

Чек-лист поліпшень:

- Організувати збір та вивезення безхазяйних відходів.

Чи наявна місцева програма поводження з відходами?

Місцева програма поводження з відходами у громаді не прийнята.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Розробити за затвердити місцеву цільову програму поводження з відходами та оприлюднювати звіт про її виконання.
- Розробити систему оцінювання ефективності реалізації програм та визначити відповідальних осіб/підрозділів селищної ради за проведення такої оцінки.
- Запровадити практику залучення населення до прийняття рішень з поліпшення стану безпеки у громаді (створення робочих груп, дорадчих органів, проведення консультацій тощо).

Чи наявна актуальна затверджена місцева програма у сфері питної води, питного водопостачання та водовідведення?

Рішенням №34-7/VIII від 05.04.2023 року у громаді затверджена програма "Питна вода" на 2023-2026 роки.

Однак тексту програми на сайті селищної ради не розміщено, що не дає змоги провести аналіз її структури.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Розмістити на сайті селищної ради в текстовому PDF-форматі програму "Питна вода" на 2023-2026 роки.

Чи здійснюється водопостачання централізовано?

Основними джерелами питного водопостачання мешканців громади є вода з централізованих мереж водопостачання, громадських колодязів, криниць, природних джерел, вода з пунктів розливу. Комунальне підприємство «Водоканал» надає послуги з водопостачання та водовідведення, асенізаційні послуги у приватному секторі.

На території громади 1060 споживачів (домогосподарств) центральної системи водопостачання, що складає 14,24% мешканців громади, решта жителів користуються водою із індивідуальних колодязів.

----- Підсумковий бал: 1

Чи здійснюється інформування населення про якість питної води та стан питного водопостачання та водовідведення?

На офіційному сайті Лисянської селищної ради наявний розділ «Інформація про якість питної води²⁰». Однак інформація в цьому розділі останній раз оновлювалась в грудні 2021 року.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Систематично розміщувати на сайті селищної та місцевих ЗМІ інформацію про якість питної води та стан питного водопостачання та водовідведення у громаді.

²⁰ URL: <https://lysianka-otg.gov.ua/index.php/selyshchna-rada/komunalni-pidpriemstva/kp-vodo-kanal>

Чи здійснюється водовідведення (каналізування) у вашому населеному пункті централізовано?

Комунальне підприємство «Водоканал» надає послуги з водовідведення, асенізаційні послуги у приватному секторі.

На території громади 10,7% споживачів охоплено центральною системою водовідведення.

----- Підсумковий бал: 1

Чи залучаються громадяни до участі у вирішенні питань охорони навколишнього природного середовища та використання природних ресурсів та чи враховуються їхні пропозиції?

За інформацією селищної ради, мешканці громади залучаються до вирішення питань охорони навколишнього природного середовища, громадянам надається можливість брати участь в процесі стратегічної екологічної оцінки планів та програм. Однак визначити, чи було враховано думки громадські, не вдалося через відсутність відповідної інформації.

Експертами проведено аналіз інформаційних ресурсів Лисянської громади та не виявлено інформації щодо практики залучення населення до участі у вирішенні питань охорони навколишнього природного середовища та використання природних ресурсів.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Забезпечити практику оприлюднення на веб-сайті селищної ради проєктів місцевого плану, програм, містобудівної документації та їхнього звіту про SEO, проводити їх громадські обговорення. Запровадити використання радами різних форм залучення громадян до вирішення довкіллевих проблем, таких як громадські слухання, опитування, публічні дискусії, електронні петиції, соціологічні опитування, використання соціальних мереж для збору та аналізу громадської позиції.

Чи надається громадськості можливість участі в обговоренні та внесенні пропозицій до проєктів нормативно-правових актів?

Інформації про залучення громадськості до обговорення місцевих політик у сфері екології під час моніторингу не виявлено.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Запровадити практику залучення населення до участі у вирішенні питань охорони навколишнього природного середовища та використання природних ресурсів.

Чи надається громадянам можливість брати участь в процесі стратегічної екологічної оцінки планів та програм, містобудівної документації місцевого рівня (SEO)?

Експертами проведено аналіз інформаційних ресурсів Лисянської громади та не виявлено інформації щодо практики залучення населення в процесі стратегічної екологічної оцінки планів та програм, містобудівної документації місцевого рівня, такі як громадські обговорення проєктів місцевих планів, програм, генеральних планів, планів зонування, детальних планів території.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Запровадити практику залучення громадськості до процесів проведення стратегічної екологічної оцінки планів та програм, містобудівної документації місцевого рівня (SEO).

Чи проводяться на території громади екологічна просвіта, екологічні заходи і проекти виховного характеру?

Експертами проведено аналіз інформаційних ресурсів Лисянської громади та не виявлено інформації про проведення системного інформування населення про стан навколишнього середовища, динаміку його змін, можливі джерела забруднення, розміщення відходів чи інші зміни навколишньою середовища і характер впливу екологічних факторів на здоров'я людей.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Впровадити системні заходи, які будуть спрямовані на екологічну просвіту та екологічне виховання громадян: функціонування еколоґо-просвітницьких таборів, клубів; проведення обговорень, круглих столів; організація екологічних виставок; друк екологічних часописів або видань; залучення місцевих засобів масової інформації до поширення екологічних знань і висвітлення кращих екологічних практик; проведення днів захисту від екологічної небезпеки; тренування дій у випадках екологічних надзвичайних подій.

Чи здійснює орган місцевого самоврядування заходи з озеленення, охорони зелених насаджень і водойм у населеному пункті?

Контент-аналіз відкритих джерел виявив інформацію про участь представників Лисянської селищної ради в обласній акції²¹ «Посади дерево миру». В рамках акції «Посади дерево миру» здійснено озеленення Пагорба Слави в селищі Лисянка, метою якої є увічнення пам'яті про загиблих воїнів, жертв війни, злочинів проти людяності, скоєних у воєнний час.

Крім того, в громаді щорічно проводиться акція²² "За чисте довкілля". Метою акції є проведення заходів, спрямованих на поліпшення стану навколишнього природного середовища, благоустрою, приведення до належного санітарного стану території населених пунктів, ліквідації стихійних засмічень, очищення водних джерел та річки, придорожніх смуг, створення нових насаджень, прибирання прилеглих територій підприємств, установ, організацій, дитячих майданчиків, зупинок громадського транспорту, місць загального користування, доріг, вулиць, тротуарів, кладовищ.

Також представники Лисянської селищної ради залучаються²³ для проведення благоустрою вулиць селища.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Впровадити системні заходи з озеленення, збереження зелених насаджень, охорони водойм від забруднення, у селах – у разі проведення системних заходів усунення забур'янених, зарослих дикорослими кущами та деревами, засмічених територій на заселених вулицях, охорони водойм від засмічення.
- Опублікувати на сайті селищної ради звіт про проведення заходів із озеленення, охорони зелених насаджень і водойм.

Чи надають ОМС підтримку зареєстрованим громадським організаціям, об'єднанням громадян, ініціативам, які спрямовані на захист довкілля, здійснення екологічної освіти та просвіти?

Експертами не виявлено інформації щодо надання пільг, допомоги, в тому числі фінансової, в реалізації їхньої статутної програми екологічним організаціям чи ініціативам при впровадженні ними екологічних проектів та заходів, спрямованих на захист довкілля, здійснення екологічної освіти та просвіти.

----- Підсумковий бал: 0

²¹ URL: <https://www.facebook.com/lysianskatg19301/posts/pfbid02xVrf8nUJBgML98FAoXxMJ5qOng34knzddgLPd1WfqqXotANqfOXTjFt2475z4wYRI>

²² URL: <https://www.facebook.com/lysianskatg19301/posts/pfbid02Uj7k9dtKfQXTztJqE28Zg57Ky6JfXp3AG2Qd5ZwaCFVWmoCxTRoIyXLf8gDDPmp7I>

²³ URL: <https://www.facebook.com/lysianskatg19301/posts/pfbid0UJscdsEWzgURJgrSsNkZwt2nxTxb8nKF9gGhHHY6skfKVEDTnFvOjxcEaxd6PyfTI>

Чек-лист поліпшень:

- Передбачити організаційну та фінансову підтримку екологічним організаціям чи ініціативам для впровадження ними екологічних проєктів та заходів, спрямованих на захист довкілля, здійснення екологічної освіти та просвіти.

Висновок: 3 бали

У громаді не прийнято місцевих політик у сфері охорони навколишнього природного середовища та не запроваджено практику залучення населення до участі у вирішенні питань охорони навколишнього природного середовища та використання природних ресурсів.

Відзначити наявність постійно чинної комісії з питань поводження з безхазяйними відходами на території Лисянської селищної територіальної громади та організацію роботи з централізованого водопостачання та водовідведення.

Селищний раді необхідно посилити роботу у напрямках організації роботи з благоустрою населеного пункту, організувати роботу зі збору небезпечних відходів та організувати екологічну просвіту населення, передбачити організаційну та фінансову підтримку екологічним організаціям чи ініціативам для впровадження ними екологічних проєктів та заходів, спрямованих на захист довкілля.

Рівень моніторингу: Базові потреби людини

Напрямок моніторингу: Охорона здоров'я

Чи діють у громаді місцеві політики у сфері охорони здоров'я?

У громаді впроваджуються дві програми у сфері охорони здоров'я.

1. Програма забезпечення осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю, інших окремих категорій населення медичними виробами та іншими засобами в Лисянській селищній територіальній громаді на 2022-2024 роки²⁴.

Завданням Програми є забезпечення осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю, інших окремих категорій населення з вираженим порушенням функцій органів та систем незалежно від встановлення їм інвалідності медичними виробами та іншими засобами, відповідно до індивідуальних програм реабілітації.

Бюджет програми становить 338,4 тис. грн. Однак в програмі зазначено, що її виконання у повному обсязі можливе лише за умови стабільного фінансування її складових.

Серед заходів програми слід виділити:

- здійснення моніторингу щодо потреби осіб з інвалідністю та дітей з інвалідністю, інших окремих категорій населення у медичних виробах та засобах;
- визначення щорічної потреби у медичних виробах на кожну особу з інвалідністю та дітей з інвалідністю, інших окремих категорій населення;
- закупівля медичних виробів та засобів;
- проведення реабілітаційних заходів шляхом забезпечення медичними виробами та засобами за рецептами лікарів відповідно до потреби;
- ведення первинної облікової медичної документації щодо забезпечення осіб з інвалідністю та дітей з інвалідністю, інших окремих категорій населення у медичних виробах та засобах згідно з вимогами МОЗ України.

Програма має визначених виконавців та строк реалізації.

2. Програма розвитку паліативної допомоги на 2022-2024 роки²⁵. Метою програми є створення та розвиток системи паліативної допомоги для забезпечення максимально можливої якості життя людини з невиліковною хворобою і обмеженим прогнозом життя, шляхом раннього виявлення та контролю больового синдрому та інших проявів хвороби, усунення розладів фізіологічних функцій організму, соціальної, духовної, психологічної підтримки хворого та його рідних. Бюджет програми становить 341,0 тис. грн.

В рамках програми планується реалізація таких заходів:

- забезпечення лікування паліативних хворих в амбулаторних умовах лікарськими засобами, технічними та іншими засобами реабілітації, виробами медичного призначення згідно зі стандартизованими протоколами;
- забезпечення на цьому етапі потреби у паліативній допомозі на 50%, завдяки розвитку мобільних служб паліативної допомоги та догляду вдома, а також усунення нормативних перешкод щодо забезпечення пацієнтів паліативної допомоги необхідними засобами для лікування болю;
- охоплення паліативною допомогою людей похилого віку, онкологічних хворих, хворих на СНІД та інших пацієнтів, які потребують паліативної допомоги незалежно від захворювання;
- забезпечення не менш як 80 відсотків паліативних хворих ефективними знеболювальними засобами як в умовах стаціонару, так і вдома;

²⁴ URL: <https://lysianka-otg.gov.ua/index.php/dokumenty/rishennia/2837-25-01-2022-24-18-viii-pro-zatverdzhennya-programi-zabezpechennya-osib-z-invalidnistyu-ditej-z-invalidnistyu-inshikh-okremikh-kategorij-naselennya-medichnimi-virobami-ta-inshimi-zasobami-v-lysianskij-ob-ednanij-teritorialnij-gromadi-na-2022-2024-roki>

²⁵ URL: <https://lysianka-otg.gov.ua/index.php/dokumenty/rishennia/2838-25-01-2022-24-19-viii-pro-programu-rozvitku-paliativnoi-dopomogi-na-2022-2024-roki>

- запровадження методів раннього виявлення та надання паліативної допомоги з метою усунення болю і досягнення кращої якості життя пацієнтів, їхніх рідних та близьких;
- формування ефективної системи підготовки медичних працівників з питань паліативної допомоги, діагностики та лікування болю при наданні паліативної допомоги, соціальної, психологічної та духовної допомоги паліативним хворим та їхнім рідним;
- проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи серед населення;
- забезпечення юридичного консультування та правового захисту інтересів хворого, надання онлайн консультацій, організація індивідуального консультування, в тому числі біля ліжка хворого.

Визначити поточний стан досягнення цілей, які були задекларовані програмами, не вдалося з огляду на відсутність публічних звітів про результати реалізації програм у 2022-2023 роках.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Необхідно створити окремий розділ на сайті селищної ради «Охорона здоров'я» та викласти програму в текстовому PDF-форматі.
- Визначити результати реалізації програм: кількість заходів та осіб, яких в них мають прийняти, яким чином проведення заходів вплине на досягнення мети програми.
- Встановити строки виконання за кожним завданням, визначеним програмою.
- Розробити систему оцінювання ефективності реалізації програм та визначити відповідальних осіб/підрозділів селищної ради за проведення такої оцінки.
- Запровадити практику залучення населення до прийняття рішень у сфері охорони здоров'я (створення робочих груп, дорадчих органів, проведення консультацій тощо).
- Оприлюднити на сайті селищної ради звіти за підсумками реалізації програм у 2021-2022 роках.

Чи вживає ОМС заходи для комфортного перебування в закладах охорони здоров'я?

До Лисянського центру первинної медико-санітарної допомоги включено 5 амбулаторій загальної практики-сімейної медицини та 31 фельдшерський пункт, які обслуговують населення громади.

Рішенням Лисянської селищної ради №24-9/VIII від 25.01.2022 року надано згоду на прийняття в комунальну власність витрат, понесених під час капітального ремонту об'єкту «Почапинська амбулаторія загальної практики – сімейної медицини комунального некомерційного підприємства «Лисянський районний центр первинної медико-санітарної допомоги» Лисянської районної ради по вул. Шкільна, 49, с.Почапинці Лисянського району – капітальний ремонт».

На умовах співфінансування (з місцевого бюджету громади було виділено 200 тисяч грн.) було зроблено капітальний ремонт²⁶ амбулаторії в селі Почапинці на Лисянщині.

Програмою економічного та соціального розвитку Лисянської територіальної громади на 2023 рік передбачено проведення поточних ремонтів у структурних підрозділах та капітальних ремонтів із заміною існуючих заповнень віконних прорізів. Крім того, цією програмою передбачено забезпечення належного матеріально-технічного оснащення КНП «Лисянська територіальна лікарня»: придбання медичного обладнання та виробів медичного призначення для структурних підрозділів закладу (прилад ФВФ цистоскоп, принтер сухого друку, біохімічний аналізатор на загальну суму 613,6 тис. грн).

У Центрі первинної медико-санітарної допомоги працює попередній запис²⁷ до лікаря на визначений час та ведеться прийом ургентних пацієнтів. Прийом ведеться до останнього пацієнта на прийомі в закладі та на виїзді.

²⁶ URL: <https://suspiilne.media/198431-na-cerkasini-za-dva-miljoni-griven-kapitalno-vidremontuvali-ambulatoriu/>

²⁷ URL: <https://lys.pmsd.org.ua/>

Пацієнтам створено мінімальні умови для комфортного перебування у медичних закладах: забезпечено місцями для сидіння, можливістю отримання консультації чергового лікаря у нічний час, створено опцію попередньо запису до лікаря.

Попри наявність заходів з поліпшення стану медичних закладів, більшість приміщень потребують ремонту та додаткового оснащення для створення комфортного середовища пацієнтам.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Передбачити можливість роботи лікарів в суботу та у вечірній час.
- Визначити окремий час для прийому батьків з немовлятами.
- Облаштувати дитячі куточки в закладах охорони здоров'я.

Чи достатня кількість лікарів та інших фахівців у громаді?

Згідно з штатним розписом в Комунальному некомерційному підприємстві «Лисянський центр первинної медико-санітарної допомоги» Лисянської селищної ради затверджено 19,5 посади лікарів, в т.ч. сімейних – 12; всього зайнятих 13 посад лікарів, з них сімейних – 6,25; фізичних осіб всього 11. За інформацією селищної ради, у громаді відсутні вакансії до медичних закладів.

----- Підсумковий бал: 1

Чи забезпечує ОМС додатковою підтримкою лікарів та медичний персонал?

Лисянська селищна рада не надає додаткової підтримки лікарям та медичному персоналу. Цю інформацію підтверджено селищною радою та результатами контент-аналізу інформаційних ресурсів громади.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Прийняти місцеву програму з підтримки лікарів та передбачити в ній такі заходи:
  - Додаткова фінансова винагорода.
  - Забезпечення житлом (надання у власність або користування).
  - Забезпечення матеріально-технічними засобами.
  - Допомога на оздоровлення.
  - Надання земельних ділянок.
  - Пільги з оплати житлово-комунальних послуг.

Чи забезпечує ОМС пільгові категорії населення лікарськими засобами?

Комплексною програмою „Турбота” на 2023–2025 роки передбачено надання допомоги самотнім малозахищеним особам із числа пенсіонерів, ветеранів війни та праці, дітей війни, осіб з інвалідністю, на придбання ліків, палива, одягу та взуття за видатки з місцевого бюджету загальною сумою 80,0 тис.грн.

Проте інформації про виділення коштів з місцевого бюджету на закупівлю ліків таким категоріям населення не знайдено.

На сайті селищної ради систематично розміщується інформація²⁸ щодо алгоритму отримання ліків за програмою “Доступні ліки”. Відшкодування витрат, пов'язаних з відпуском лікарських засобів, безоплатно здійснюється за рахунок коштів бюджету територіальної громади.

----- Підсумковий бал: 0

²⁸ URL: <https://www.facebook.com/lysianskatg19301/posts/pfbid02oFJprK6ewmf8uCNYP7JQftZHem31oRRP7tV9hrZ5C8AG8w5uteQyFMN4xPKdJarAl>

Чек-лист поліпшень:

- Передбачити виділення коштів на забезпечення безкоштовними ліками пільгові категорії населення (діти віком до трьох років; особи з інвалідністю; учасники бойових дій; особи, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи; особи з протипоказаннями вагітності; пенсіонери, які отримують мінімальний розмір пенсії).

Чи забезпечує ОМС пільгові категорії населення виробами медичного призначення?

У громаді прийнята Програма забезпечення осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю, інших окремих категорій населення медичними виробами та іншими засобами в Лисянській селищній територіальній громаді на 2022-2024 роки²⁹. Програмою передбачено забезпечення осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю, інших окремих категорій населення з вираженим порушенням функцій органів та систем незалежно від встановлення їм інвалідності медичними виробами та іншими засобами, відповідно до індивідуальних програм реабілітації. У 2023 році такими виробами заплановано забезпечити 5 осіб із розрахунку 28800 грн на одну особу.

Програмою економічного та соціального розвитку Лисянської територіальної громади на 2023 рік передбачено забезпечення потреб в медичних виробах та інших засобах медичного призначення осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю, інших окремих категорій населення з вираженим порушенням функцій органів та систем на загальну суму 144,00 тис. грн.

Попри все, визначити поточний стан досягнення цілей, які були задекларовані програмами, не вдалося з огляду на відсутність публічних звітів про результати реалізації програм у 2022-2023 роках.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Провести оцінку потреб в засобах медичного призначення (вивчається інформація про наявність інформації про кількість та категорії осіб, що їх потребують).
- Інформувати користувачів про спосіб отримання засобів медичного призначення.
- Оприлюднити на сайті селищної ради звіти за підсумками реалізації програм у 2021-2022 роках.

Чи здійснює ОМС заходи з надання паліативної допомоги для жителів громади?

У громаді прийнято Програму розвитку паліативної допомоги на 2022-2024 роки³⁰ та Програму економічного та соціального розвитку Лисянської територіальної громади на 2023 рік, якими передбачено реалізацію заходів з надання паліативної допомоги жителям громади (детальний аналіз програм проведено під час роботи над індикатором "Чи діють у громаді місцеві політики у сфері охорони здоров'я?").

Попри наявність прийнятих програм, експертам не вдалося виявити інформації про стан їх реалізації та інших заходів, які спрямовані на надання паліативної допомоги мешканцям громади.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Створити хоспіси як відділень або самостійні заклади.
- Організувати надання послуг первинної паліативної допомоги в наявних медичних закладах громади.
- Передбачити можливість виїздів лікарів для надання послуг первинної паліативної допомоги лікарями за місцем проживання пацієнта.

²⁹ URL: https://www.facebook.com/lysianskatg19301/posts/pfbid02oFJprK6ewmf8uCNYP7JQfTZHem31oRRP7tv9hRZ5C8AG8w5ut_eQyFMN4xPKdJarAl

³⁰ URL: <https://lysianka-otg.gov.ua/index.php/dokumenty/rishennia/2838-25-01-2022-24-19-viii-pro-programu-rozvitku-paliativnoji-dopomogi-na-2022-2024-roki>

- ❑ Створити мультидисциплінарні мобільні бригади паліативної допомоги із залученням медичних психологів, соціальних працівників та інших фахівців за потребою, а також волонтерів, найближчих родичів або опікунів хворого.
- ❑ Забезпечити вчасне та систематичне інформування громадян про можливості отримання певного виду допомоги.
- ❑ Забезпечити проведення консультування родичів невиліковно хворих, надання необхідних знеболювальних ліків хворим, що перебувають удома.
- ❑ Оприлюднити на ресурсах селищної ради звітів щодо проведення заходів з надання паліативної допомоги мешканцям громади.

Чи здійснює ОМС заходи з проведення реабілітації мешканців громад у сфері охорони здоров'я?

У Лисянській громаді працює відділення комплексної соціальної реабілітації осіб з інвалідністю КЗ «Центр надання соціальних послуг Лисянської селищної ради». При центрі діє пункт прокату засобів реабілітації³¹. Засоби реабілітації можна отримати на прокат безоплатно.

В громаді прийнята та діє комплексна програма «Турбота» на 2023 – 2025 роки, якою передбачено виділення коштів з місцевого бюджету на поліпшення санаторно-курортного оздоровлення ветеранів, осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю, тощо відповідно до чинного законодавства та виплати компенсації за невикористане санаторно-курортне лікування в сумі 30 тис. грн.

Інших заходів з надання послуг реабілітації у громаді не виявлено.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- ❑ Оприлюднити на сайті селищної ради звіти за підсумками реалізації програми у 2021-2022 роках.
- ❑ Передбачити можливість надання послуг у медичних закладах; виїзд фахівців за місцем проживання осіб, які потребують реабілітації.
- ❑ Передбачити надання фінансової підтримки громадським організаціям, що надають реабілітаційні послуги.

Чи сприяє ОМС проведенню заходів психологічної підтримки населення на території громади?

На офіційній сторінці Лисянської селищної ради оприлюднено інформацію про перелік організацій³², які можуть надати психологічну підтримку мешканцям громади.

Крім того, Лисянською селищною радою надано інформацію про надання заходів з психологічної підтримки інклюзивно-ресурсним центром та відділенням реабілітації дітей з інвалідністю. В приміщенні Лисянської селищної ради веде прийом психолог.

Іншої інформації щодо проведення у громаді заходів психологічної підтримки населення не виявлено.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- ❑ Передбачити соціальне замовлення з надання послуг психологічної допомоги.
- ❑ Забезпечити вчасне та систематичне інформування громадян про можливості отримання певного виду допомоги, зокрема інформація про психологічну підтримку має бути розміщена на стендах в місцевих органах влади.

³¹ URL: <https://www.facebook.com/lysianskatg19301/posts/pfbid0nhdwsXV5JuiQ1yZisoj7pXFfsJbvcNV5W9obqvJr2sw21NMva33TjBrBspA1cr8sG1>

³² URL: <https://www.facebook.com/lysianskatg19301/posts/pfbid02BeoNK5b73gyW2GEF8kyd79EdoC9g9AUTg3dgvC4D7t7Tykae1MoxoYs6HJGtLI>

Чи сприяє ОМС здійсненню протиепідемічних заходів?

В громаді діє Програма “Протидії захворюванню на туберкульоз в Лисянській об’єднаній територіальній громаді на 2023-2027 роки”. Метою програми є поліпшення епідемічної ситуації з туберкульозом за рахунок стабілізації рівня захворюваності, зменшення рівня смертності та підвищення ефективності лікування хворих громадян на чутливий туберкульоз шляхом реалізації державної політики. На реалізацію програми передбачено фінансування в розмірі 745,00 тис. грн.

В Лисянській громаді працюють пункти щеплень та центр вакцинації населення, який було створено на базі комунального некомерційного підприємства «Лисянський центр первинної медико-санітарної допомоги». В період епідсезону проводилась робота з вакцинації проти COVID-19 сільського населення згідно з графіками виїздів бригад по селах територіальної громади³³.

На сторінці громади в Фейсбук висвітлюється інформація³⁴ про необхідність вакцинації проти поліомієліту та віспи³⁵.

Інших заходів щодо захисту населення від гострих інфекційних хвороб у громаді не виявлено.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Виділити кошти на забезпечення масками та антисептичними засобами комунальні заклади: школи, заклади охорони здоров'я; ЦНАП.
- Забезпечити громадян пільгових категорій лікарськими засобами та виробами медичного призначення для лікування і профілактики інфекційних хвороб, в тому числі масками та антисептичними засобами.
- Проведення інформаційних кампаній з запобігання і протидії інфекційним захворюванням.

Чи вживає ОМС заходи для доступу до медичних послуг без дискримінації?

На території громади діють два медичні заклади КНП “Лисянський центр первинної медико-санітарної допомоги” та КНП “Лисянська територіальна лікарня”.

Обслуговування пацієнтів в закладах відбувається незалежно від гендерної та національної приналежності, без дискримінації. У разі потреби здійснюється виїзд лікарів за місцем проживання людей з числа осіб з інвалідністю або маломобільних груп населення.

Лікарня, поліклінічне відділення, амбулаторії та ФАПі облаштовані пандусами для зручності пацієнтів з інвалідністю. Санвузли забезпечені пристосуваннями для забезпечення можливості користування ними особами з інвалідністю.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Провести аудит доступності медичних закладів та прийняти місцеву програму щодо забезпечення доступності в медичних закладах громади.
- Облаштувати щонайменше одну доступну для осіб, які пересуваються на кріслах колісних, санітарно-гігієнічну кімнату із допоміжними поручнями біля унітаза, призначену для відвідувачів обох статей.
- Встановити тактильні спрямовувачі та одну мнемосхему при вході в будівлі медичних закладів.
- Встановити таблички зі шрифтом Брайля на вході до будівель медичних закладів.
- Надавати послуги перекладу жестовою мовою (з жестової мови) в закладі охорони здоров'я.

³³ URL: <https://www.facebook.com/lysianskatg19301/posts/pfbid0vTUteKEmGLQyqMjJhTAmMe88AouExKYLpMjPvNDFvfDUgVHgBwTX3qWdKRFCjyqrI>

³⁴ URL: <https://www.facebook.com/lysianskatg19301/posts/pfbid034z5xLDAzG3oTX42WQH2UL9t437genjyGn9xtpWANast3rMrj5uaURfkim6Ku3RCI>

³⁵ URL: <https://www.facebook.com/lysianskatg19301/posts/pfbid026Xy5HTrmaSe4va89dwaT4XaiwjUSO2bpdNsvpxIhusMMMQRU2mpMFni5bhkHDqHl>

Чи проводяться ОМС інформаційно-просвітницькі кампанії у сфері охорони здоров'я?

На офіційні сторінці Лисянської селищної ради в Фейсбук систематично висвітлюється інформація щодо безоплатних досліджень для раннього виявлення онкології³⁶, профілактики вітряної віспи³⁷, ГРВІ³⁸, поліомієліту³⁹, Covid-19⁴⁰.

На сайті Лисянської селищної ради в окремому розділі "Безпека громади" висвітлюється інформація⁴¹ щодо профілактики різного роду захворювань, зокрема грипу, інфекційних захворювань, пташиного грипу, харчових отруєнь.

В громаді діє Програма "Протидія захворюванню на туберкульоз в Лисянській об'єднаній територіальній громаді на 2023-2027 роки", якою передбачено проведення санітарно-просвітницької роботи серед населення щодо раннього виявлення туберкульозу та груп ризику на туберкульоз.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Активізувати проведення заходів щодо профілактики СНІДу, профілактики венеричних захворювань, профілактики захворювань органів травлення; профілактики захворювань органів дихання; профілактики інсультів та інфарктів тощо.

Висновок: 6 балів

У громаді прийнято цільові програми, які спрямовані на покращення якості та тривалості життя жителів громади, підвищення доступу населення до якісної медичної допомоги, модернізації та зміцнення матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я. Втім, відсутність звітів про результати реалізації програм не дають змоги визначити поточний стан досягнення мети програм.

Для мешканці громади доступні послуги з паліативної допомоги. Роботу у цьому напрямку необхідно посилити шляхом створення мультидисциплінарних бригад, хоспів чи відділень у медичних закладах. Крім того, необхідне розширення пільгових категорій населення, які матимуть можливість отримання безкоштовних ліків.

У громаді створено відділення комплексної соціальної реабілітації осіб з інвалідністю КЗ «Центр надання соціальних послуг Лисянської селищної ради».

Також необхідно забезпечити надання медичних послуг без дискримінації. Відповідний напрямок роботи потребує більшої уваги та відповідно виділення ресурсів для забезпечення усіх категорій населення рівними умовами доступу до медичних послуг та проведення аудиту доступності медичних закладів для подальшого прийняття місцевої програми щодо забезпечення доступності в медичних закладах громади.

Для покращення соціального захисту та підтримки лікарів та медичного персоналу необхідно організувати таку підтримку та виділити для цього додаткові ресурси.

³⁶ URL: <https://www.facebook.com/lysianskatg19301/posts/pfbid0CEsmXZk1rMKpmAuFtB1Nod2a8H9d6LSbz9BpqMwzD7TPDrmBx2HWVndJZghgM9arI>

³⁷ URL: <https://www.facebook.com/lysianskatg19301/posts/pfbid02W6G2RmmCBXFWwEWnCFvQFkq263SFeqhhH6fvhC2LihWmQZPyymFFRCqcw3maEdbgfl>

³⁸ URL: <https://www.facebook.com/lysianskatg19301/posts/pfbid02ah6XBPoeFtuGOBkjrXSMYV2aVmLzmGMCwy1TvH74UP9X91SBaA4rjgvJW64AyXuCl>

³⁹ URL: <https://www.facebook.com/lysianskatg19301/posts/pfbid0zxVrPyRb8Fnfe6mKPrphJKfSBKsupPPydbY4eLQ2rzXRkGnAjsi6kz3jWtatbJil>

⁴⁰ URL: <https://www.facebook.com/lysianskatg19301/posts/pfbid02Rq3WKSGURSwZYnFTzNtqg6AxSBbxAgvUrVnLYKS62K9tarqW1RjYSPH5gie2bkl>

⁴¹ URL: <https://lysianka-otg.gov.ua/index.php/hromadianam/bezpeka-naselennia/2802-nebezpeki-inshogo-kharakteru>

Рівень моніторингу: Базові потреби людини

Напрямок моніторингу: Гідний рівень життя

Чи проводить ОМС оцінку потреб мешканців громади в соціальних послугах?

Відповідно до статистичних даних, що відображені в комплексній програмі «Турбота» на 2023-2025 роки, на території Лисянської територіальної громади проживає 320 ветеранів війни, 1021 ветеран праці, 1219 осіб з інвалідністю різних категорій, 666 осіб, постраждалих від наслідків аварії на ЧАЕС, які перебувають на обліку в управлінні соціального захисту населення та отримують компенсаційні виплати. Внутрішньо переміщених осіб станом на 01.12.2022 року в громаді 966 осіб.

У відкритих джерелах експертами виявлено інформацію⁴² про проведення наради з питань забезпечення потреб внутрішньо переміщених осіб.

Інших доказів систематичного проведення Лисянською селищною радою оцінки потреб мешканців в соціальних послугах експертами не виявлено.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Запровадити проведення в громаді оцінки потреб населення у соціальних послугах, відповідно до таблиці соціально-демографічної ситуації у громаді, інформації про осіб / сім'ї, які належать до вразливих груп населення.

Чи дбає ОМС про виявлення людей/сімей, що перебувають у складних життєвих обставинах або мають найвищий ризик потрапити в такі обставини?

Виявлення людей/сімей, що перебувають у складних життєвих обставинах покладено на Центр надання соціальних послуг Лисянської селищної ради, який було створено у 2021 році. Фахівці центру виявляють осіб та сім'ї, які перебувають у складних життєвих обставинах, проводять оцінку потреб, надають базові соціальні послуги (консультування, соціальний супровід, представництво інтересів, соціальну профілактику), проводять первинний відбір кандидатів у прийомні батьки, батьки-вихователі, патронатні вихователі.

На базі комунального закладу «Центр надання соціальних послуг Лисянської селищної ради» діють:

- відділення надання соціальних послуг;
- відділення комплексної соціальної реабілітації осіб з інвалідністю;
- відділення соціальної допомоги вдома;
- відділення стаціонарного догляду для постійного проживання в с.Хижинці та в с. Боярка.

Станом на 1 грудня 2022 року у КЗ «Центр надання соціальних послуг Лисянської селищної ради» перебувають на обліку 239 одиноких непрацездатних громадян, яким надаються різні види соціальної допомоги. У відділенні стаціонарного догляду для постійного проживання с. Хижинці на 18 ліжок проживають 19 одиноких громадян похилого віку та осіб з інвалідністю.

У громаді створено Службу у справах дітей виконавчого комітету Лисянської селищної ради.

⁴² URL: <https://www.facebook.com/lysianskatg19301/posts/pfbid02MdWJ73hvCXM4XQmWjc4vdrCwqyKSToRuRB6xGzwwB75MMnkYRcu4ciXpiGtxRRzVI>

Служба забезпечує діяльність комісії з питань захисту прав дитини, яка розглядає питання:

- вирішення спорів між батьками щодо визначення місця проживання дитини;
- підтвердження місця проживання дитини для тимчасового виїзду з дитиною за межі України;
- участь одного з батьків у вихованні дитини;
- розгляд звернень ЦНСП, закладів освіти, сільських голів щодо неналежного виконання батьками батьківських обов'язків, матеріалів про стан сім'ї, яка перебуває у складних життєвих обставинах, у тому числі сім'ї, в якій існує ризик відібрання дитини;
- інші питання, пов'язані із захистом прав дітей.

У службі перебувають на постійному контролі діти, які проживають в сім'ях, що потрапили у складні життєві обставини, регулярно проводиться обстеження умов проживання таких дітей та профілактична робота з їхніми батьками з метою запобігання ухилення від виконання батьківських обов'язків.

Станом на 01.12.2022 року на обліку в громаді перебуває 300 категорійних дітей, з них: 18 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, 63 дитини ВПО, діти учасників АТО – ВСО - 114, малозабезпечених - 80.

На офіційному сайті Лисянської селищної ради опубліковано перелік послуг, проте не висвітлено інформацію про порядок та умови надання соціальних послуг.

Результати експерименту «Звернення за соціальними виплатами»:

Експерт організації звернулась до управління праці та соціального захисту населення з запитом щодо можливості отримання допомоги (підтримки) сім'ї, що перебуває у складних життєвих обставинах.

Спеціаліст управління надала інформацію про види допомоги, які надаються у громаді, та алгоритми їх отримання.

Під час візуального огляду приміщення селищної ради та контент-аналізу веб-сайту⁴³ виявлено інформацію про можливості отримання деяких видів послуг та соціальних виплат людям/сім'ям, що перебувають у складних життєвих обставинах або мають найвищий ризик потрапити в такі обставини.

Відповідна інформація також періодично розміщується в телеграм-каналі громади та фейсбук-сторінки центру.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Проводити щорічно звітування про роботу селищної ради з особами, що за рівнем доходів, внаслідок безробіття, стихійного лиха чи інших обставин потрапили за межу бідності.

Чи діє в громаді політика гідного рівня життя?

У громаді діє Програма економічного та соціального розвитку Лисянської територіальної громади на 2023 рік⁴⁴. Метою програми є створення умов для динамічного і збалансованого розвитку економіки територіальної громади шляхом забезпечення соціальної та економічної єдності, підвищення рівня конкурентоспроможності, активізації економічної діяльності, що сприятиме зростанню добробуту населення, комфортних умов проживання та подальшого перетворення в усіх сферах суспільного життя.

Завданням програми є удосконалення системи надання адресної допомоги найбільш соціально вразливим верствам населення громади, зокрема учасникам антитерористичної операції/операції об'єднаних сил, ветеранам, особам з інвалідністю, пенсіонерам, малозабезпеченим громадянам, хворим, які потребують тривалого лікування.

Моніторинг виконання програми закріплено за відділом містобудування, архітектури, соціально-економічного розвитку інфраструктури та цивільного захисту та фінансовим відділом виконавчого комітету Лисянської селищної ради.

⁴³ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/centr-socialnih-sluzhb-08-36-37-26-06-2023/>

⁴⁴ URL: <https://www.facebook.com/lysianskatg19301/posts/pfbid02MdWJ73hvcXM4XQmWJc4vdrCwqyKSToRuRB6xGzzwB75MMnkYRcu4ciXpiGtxRRzVI>

Обсяг фінансування заходів, спрямованих на виконання програми, передбачається у місцевому бюджеті за відповідними програмами у межах наявного фінансового ресурсу. На напрям соціального забезпечення програмою передбачено фінансування в сумі 455,00 тис. грн за видатки місцевого бюджету, з яких 70 тис. грн направлені на довізання до пунктів оздоровлення дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, – за рахунок коштів місцевого бюджету.

Рішенням Лисянської селищної ради №32-20/VIII від 21.12. 2022 затверджено комплексну програму „Турбота” на 2023–2025 роки. Метою Програми є створення сприятливих соціально-економічних, медичних, організаційних та правових умов і гарантій для реалізації прав людей з інвалідністю та малозахищених верств населення, забезпечення їхньої участі в економічній, соціальній, культурній та інших сферах суспільного життя. Основним завданням програми є підвищення рівня життя ветеранів війни та праці, людей з інвалідністю, забезпечення їх засобами реабілітації та поліпшення санаторно-курортного лікування шляхом посилення соціальних гарантій.

Головним розпорядником коштів, направлених на виконання заходів програми, є Лисянська селищна рада.

На фінансування програми передбачено видатки з місцевого бюджету в сумі 6145,00 тис. грн.

Визначити поточний стан досягнення цілей, які були задекларовані програмою, не вдалося з огляду на відсутність публічних звітів про результати реалізації програм у 2022-2023 роках.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Рекомендовано в тексті місцевих цільових програм уникати дискримінаційних висловлювань. В програмі “Турбота” систематично використовується слово “інвалід”.
- Розміщувати у публічний доступ звіти про виконання програми гідного рівня життя за визначені програмою періоди.

Чи ОМС сформував інфраструктуру та умови надання соціальних послуг?

На території Лисянської територіальної громади створено комунальний заклад «Центр надання соціальних послуг Лисянської селищної ради». У центрі, в якому працює 56 осіб, відкрито:

- відділення надання соціальних послуг;
- відділення комплексної соціальної реабілітації осіб з інвалідністю;
- відділення соціальної допомоги вдома;
- відділення стаціонарного догляду для постійного проживання в с.Хижинці та в с. Боярка.

Центр з урахуванням потреб у соціальних послугах, визначених у територіальній громаді, може надавати такі соціальні послуги: догляд вдома, денний догляд, догляд стаціонарний; підтримане проживання; соціальна адаптація; соціальна інтеграція та реінтеграція; надання притулку; екстрене (кризове) втручання; консультування; соціальний супровід; представництво інтересів; посередництво (медіація); соціальна профілактика; натуральна допомога; фізичний супровід осіб з інвалідністю, які мають порушення опорно-рухового апарату та пересуваються на колісних кріслах, порушення зору; догляд та виховання дітей в умовах, наближених до сімейних; супровід під час інклюзивного навчання; інформування; інші послуги.

Комплексною програмою „Турбота” на 2023–2025 роки передбачено залучення волонтерів до надання соціальних послуг громадянам похилого віку та особам з інвалідністю, забезпечення організаційною, методичною підтримкою волонтерського руху, практикування зустрічей з волонтерами та навчання, на що передбачено видатки з місцевого бюджету в сумі 20,0 тис. грн.

Програмою економічного та соціального розвитку Лисянської територіальної громади на 2023 рік передбачено кошти на покращення матеріально-технічного стану в відді-

ленні стаціонарного догляду для постійного проживання с.Боярка в сумі 215,0 тис. грн; на покращення матеріально-технічного стану відділення денного догляду для дітей з інвалідністю в сумі 50,0 тис.грн; на покращення матеріально-технічного стану в відділенні стаціонарного догляду для постійного проживання с.Хижинці в сумі 50,0 тис. грн.

Інших заходів, які спрямовані на покращення умов надання соціальних послуг у громаді не виявлено.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Залучати недержавних національних та міжнародних надавачів соціальних послуг до надання соціальних послуг.
- Системно проводити заходи з подолання бідності та забезпечення гідного рівня життя.
- Виділяти фінансування або проведення заходів щодо підвищення кваліфікації співробітників.
- Виділяти кошти на матеріально-технічне забезпечення для надання соціальних послуг.

Чи вживаються заходи для надання соціальних послуг людям старшого віку?

Станом на 1 грудня 2022 року у КЗ «Центр надання соціальних послуг Лисянської селищної ради» перебувають на обліку 239 одиноких непрацездатних громадян, яким надаються різні види соціальної допомоги. У відділенні стаціонарного догляду для постійного проживання с. Хижинці на 18 ліжок проживають 19 одиноких громадян похилого віку та осіб з інвалідністю.

Комплексною програмою „Турбота” на 2023–2025 роки передбачено вручення продуктових наборів ветеранам, інвалідам, учасникам ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС до свят: Дня людей похилого віку, Міжнародного дня осіб з інвалідністю, Дня вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС, на що передбачено видатки з місцевого бюджету в сумі 60,0 тис. грн; залучення пенсіонерів, ветеранів війни та праці, осіб з інвалідністю до участі в роботі колективів художньої самодіяльності, клубів за інтересами, організації для них концертів, вечорів відпочинку тощо, стимулювання їхньої активної участі у громадському житті за видатки з місцевого бюджету в сумі 10,0 тис. грн; поховання померлих одиноких громадян за видатки з місцевого бюджету в сумі 50,0 тис. грн; надання допомоги одиноким малозахищеним особам із числа пенсіонерів, ветеранів війни та праці, дітей війни, інвалідів, тощо, зокрема придбання ліків, палива, одягу та взуття за видатки місцевого бюджету в сумі 80,0 тис. грн.

Також у громаді організовано відвідування осіб, яким виповнилось 90, 100 і більше років, удома, у відділенні стаціонарного догляду для постійного проживання с. Хижинці у їхній день народження, День ветерана, День людей похилого віку, Міжнародний день осіб з інвалідністю тощо з метою надання їм допомоги, на що передбачено фінансування за видатки місцевого бюджету в сумі 10,0 тис.грн.

Крім того, в громаді систематично проводяться культурні заходи⁴⁵ для людей поважного віку, інформація про які висвітлюється на сторінці Центру надання соціальних послуг Лисянської селищної ради в соціальній мережі Фейсбук⁴⁶.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Системно проводити заходи з надання соціальних послуг людям похилого віку:
  - надання продуктів харчування та грошової допомоги особам старшого віку;
  - проведення ремонтів житла;
  - організації безоплатного харчування малозабезпечених громадян старшого віку;
  - надання за рахунок місцевого бюджету ритуальних послуг у зв'язку з похованням самотніх малозабезпечених громадян;

⁴⁵ URL: <https://www.facebook.com/groups/491594007908124/posts/1814933428907502/>

⁴⁶ URL: <https://www.facebook.com/groups/491594007908124/posts/1814933428907502/>

- залучення до культурного життя громади;
- надання безоплатних квитків на культурні заходи;
- організація та підтримки колективів осіб старшого віку;
- навчання осіб комп'ютерній, цифровій та медіаграмотності;
- організації побутових послуг: перукарські, косметологічні, ремонту та пошиву одягу;
- підвищення правової обізнаності;
- організації в громаді паліативного догляду та підтриманого проживання;
- інші заходи, виходячи з особливостей громади.

Чи вживаються заходи для надання соціальних послуг людям з інвалідністю?

Комплексною програмою „Турбота” на 2023–2025 роки передбачено надання допомоги самотнім малозахищеним особам із числа пенсіонерів, ветеранів війни та праці, дітей війни, інвалідів, тощо, зокрема придбання ліків, палива, одягу та взуття; видачу продуктових наборів до свят; пільгове зубопротезування ветеранів та людей з інвалідністю; оздоровлення та/або виплати компенсації за невикористане санаторно-курортне лікування за рахунок видатків місцевого бюджету в сумі 120,0 тис. грн.

На території Лисянської громади функціонує комунальний заклад “Центр надання соціальних послуг Лисянської селищної ради”, який надає послуги догляду вдома, денного догляду, догляду стаціонарного, підтриманого проживання, фізичного супроводу осіб з інвалідністю, які мають порушення опорно-рухового апарату та пересуваються на колісних кріслах, з порушенням зору.

У громаді регулярно проводяться святкові заходи⁴⁷ у відділенні денного догляду для дітей з інвалідністю.

Інших заходів з підтримки людей з інвалідністю не виявлено.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Системно проводити заходи з надання соціальних послуг людям з інвалідністю:
  - надання продуктів харчування та адресної грошової допомоги;
  - створення умов доступності в житлі, в тому числі через залучення НДО;
  - придбання будівельних матеріалів та дров;
  - організація безоплатного харчування (допомога у придбанні спеціального харчування: наприклад безлактозне та тому подібне);
  - організація побутових послуг: перукарські, косметологічні, ремонт та пошив одягу;
  - підвищення правової обізнаності;
  - паліативного догляду та підтриманого проживання;
  - надання послуг перекладу жестовою мовою;
  - здійснення фізичного супроводу осіб з порушенням зору;
  - забезпечення наявності соціального таксі.

Чи вживаються заходи для надання послуг для сімей з дітьми?

Станом на 01.12.2022 року на обліку в громаді перебуває 63 дитини ВПО, дітей учасників АТО–ВСО – 114, малозабезпечених – 80 осіб.

Комплексною програмою „Турбота” на 2023–2025 роки передбачено проведення у 2023 році 18 заходів для дітей, серед яких: “Конкурс фото «Україна очима дітей”, “Проведення інформаційних заходів з нагоди Дня безпечного Інтернету”, “Проведення профілактичних тренінгів до Всесвітнього дня здоров'я” та інші.

⁴⁷ URL: <https://www.facebook.com/groups/491594007908124/posts/1840064846394360/>

Контент аналіз інформаційних ресурсів селищної ради підтвердив проведення лише одного⁴⁸ заходу для сімей з дітьми.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Забезпечити підтримку сімей з дітьми за напрямками:
  - надання за кошти місцевого бюджету фінансової допомоги сім'ям у зв'язку із народженням дитини;
  - розповсюдження ваучерів на оплату лікарських засобів та медичних послуг;
  - забезпечення харчування немовлят та надання засобів гігієни для немовлят;
  - організації безкоштовного харчування учнів I – IV класів та учнів вразливих груп;
  - прийняття рішення про пільговий проїзд учнів до місця навчання і додому;
  - надання статусу дітям, які постраждали внаслідок воєнних дій і збройних конфліктів;
  - вирішення за участю Служби у справах дітей спорів між батьками щодо визначення місця проживання або зміни прізвища та імені дитини;
  - підтвердження місця проживання дитини для її тимчасового виїзду за межі України;
  - інші заходи, виходячи з особливостей громади.

Чи вживаються заходи для надання послуг для дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування?

Станом на 01.12.2022 року на обліку в громаді перебуває 18 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

В рамках реалізації Комплексної програми „Турбота” на 2023–2025 роки передбачено забезпечення проведення благодійної акції „З радістю до школи” для дітей-сиріт, які йдуть до першого класу. З місцевого бюджету на реалізацію заходу передбачено кошти у розмірі 45 тис. грн.

Програмою економічного та соціального розвитку Лисянської територіальної громади на 2023 рік передбачено доведення за рахунок коштів місцевого бюджету на оздоровлення дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах. На реалізацію заходу передбачено 70,0 тис. грн.

Контент-аналіз відкритих джерел виявив інформацію⁴⁹ про взяття на квартирний облік особи з числа дітей, позбавлених батьківського піклування, але датована вона 2021 роком.

Визначити поточний стан виконання заходів, які були задекларовані програмами, не вдалося з огляду на відсутність публічних звітів про результати реалізації програм у 2022-2023 роках.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Організувати впровадження системних заходів для дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування:
  - проведення реєстрації народження дитини, батьки якої невідомі;
  - участь у надання згоди на тимчасове влаштування в сім'ю дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування;
  - участь у взятті на виховання в сім'ю дитину-сироту або дитину, позбавлену батьківського піклування;
  - організація функціонування соціального гуртожитку для дітей-сиріт та дітей, позбавленого батьківського піклування;
  - поліпшення матеріально-технічних умов закладів, де перебувають діти-сироти

⁴⁸ URL: <https://www.facebook.com/lysianskatg19301/posts/pfbid02qVubaynAfWariAvEvY59R7W5h7Q5HmN5QHD6cILZeDa6uDCwJc8RS9Pq616BYgYpl>

⁴⁹ URL: <https://lysianka-otg.gov.ua/index.php/dokumenty/irishennia-vykonavchoho-komitetu/1767-27-09-2021-113-pro-vzyattya-na-kvartirnij-oblik-osobi-z-chisla-ditej-pozbavlenikh-batkivskogo-pikluvannya-misyuk-anastasiji-oleksandrivni>

- та діти, позбавлені батьківського піклування;
- інші заходи, виходячи з особливостей громади.

Чи вживаються заходи для надання послуг внутрішньо переміщеним особам?

В громаді функціонує Програма «Соціального захисту та підтримки внутрішньо переміщених та/або евакуйованих осіб у зв'язку із введенням воєнного стану на 2022-2024 роки⁵⁰», якою в 2023 році передбачено:

- здійснення заходів щодо створення належних умов для тимчасового проживання внутрішньо переміщених та/або евакуйованих осіб (в тому числі проведення поточного ремонту будівель, приміщень комунальної форми власності та придбання матеріалів для проведення поточного ремонту, обладнання, предметів та інвентарю, господарчі товари), на що виділено фінансування з місцевого бюджету в сумі 170,0 тис. грн;
- забезпечення харчування внутрішньо переміщених та/або евакуйованих осіб на суму 150,0 тис. грн.

У громаді ведеться безперешкодне влаштування дітей внутрішньо переміщених осіб у дошкільні та загальноосвітні навчальні заклади.

Станом на 01.07.2023 року, за даними Лисянської районної філії Черкаського ОЦЗ, працює 5 осіб з числа внутрішньо переміщених осіб.

Місцева влада докладатиме зусиль для того, щоб створити сприятливі умови для перебування внутрішньо переміщених осіб у громаді. Сприяє в проведенні роботи із забезпечення гуманітарною допомогою⁵¹ та предметами першої необхідності, з пошуку житла⁵² та допомогою в працевлаштуванні.

На сайті селищної ради періодично розміщується інформація про можливості для внутрішньо переміщених осіб.

Результати експерименту “Звернення внутрішньо переміщеної особи з приводу отримання послуг”.

Експерт організації, яка має статус внутрішньо переміщеної особи, звернулася до Центру надання адміністративних послуг у смт Лисянка з питаннями: наявності житла, одягу, документів; можливостей влаштувати дітей в навчальні заклади, постановки на облік з працевлаштування, отримання гуманітарної допомоги (продуктові та гігієнічні набори) від недержавних організацій, варіанти оформлення допомоги від міжнародних донорів, правову допомогу.

Спеціаліст Центру надання адміністративних послуг здійснила оцінку потреб експерта та довела інформацію про наявні можливості для внутрішньо переміщених осіб у громаді.

Аналіз сайту селищної ради виявив несистемне розміщення актуальної інформації про можливості для внутрішньо переміщених осіб. Відповідна інформація також періодично розміщується в телеграм-каналі громади.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Організувати впровадження системних заходів для внутрішньо переміщених осіб у громаді:
  - надання матеріальної допомоги;
  - виділення фінансової підтримки внутрішньо переміщеним прийомним сім'ям, дитячим будинкам сімейного типу;
  - надання житла дитячим будинкам сімейного типу, які вимушено або самотій-

⁵⁰ URL: <https://lysianka-otg.gov.ua/index.php/dokumenty/rishennia/4558-16-02-2023-33-19-viii-pro-vnesennya-zmin-do-rishennya-vid-14-09-2022-28-2-viii-pro-zatverdzhennya-programi-sotsialnogo-zakhistu-ta-pidtrimki-vnutrishno-peremishchenikh-ta-abo-evakujuvanikh-osib-u-zv-yazku-iz-vvedennyam-voennogo-stanu-na-2022-2024-roki>

⁵¹ URL: <https://www.facebook.com/lysianskatg19301/posts/pfbid0Ep4R3pYm3LoFNVPYgeGuXPLAuEPUNQezvUJJTCF9amM2iygtPpUxS6QbDhgAeqD6l>

⁵² URL: <https://www.facebook.com/lysianskatg19301/posts/pfbid02JzqFZ8RbNmF7WUxnE9HP3xrRWubC3nDTTAdB8WWQvpFq2DfsMSE9E4Nn2NV3rrDnl>

но залишили місце проживання;

- підтримка малозабезпечених родин внутрішньо переміщених осіб;
- активізація діяльності з працевлаштування внутрішньо переміщених осіб;
- організація оздоровлення та санаторно-курортного лікування дітей з родин внутрішньо переміщених осіб.

Чи вживаються заходи для надання послуг ветеранам, військовослужбовцям та членам їхніх родин?

Комплексною програмою „Турбота” на 2023–2025 роки передбачено:

- виплату одноразової матеріальної допомоги на лікування та реабілітацію військовослужбовців залежно від ступеня тяжкості за видатки місцевого бюджету в сумі 300,00 тис. грн;
- виплату допомоги на вирішення соціально-побутових питань учасникам бойових дій або особам, які здійснюють заходи, необхідні для забезпечення оборони України, які при виконанні обов'язків військової служби втратили кінцівку, за видатки місцевого бюджету на суму 60,0 тис. грн;
- виплату одноразової грошової допомоги в розмірі 50 тис. грн (п'ятдесят тисяч гривень) членам сімей осіб, загибель (смерть) яких пов'язана з проведенням АТО/ООС та зі здійсненням заходів, необхідних для забезпечення оборони України;
- виплату допомоги членам сімей осіб, загибель (смерть) яких пов'язана з проведенням АТО/ООС та зі здійсненням заходів, необхідних для забезпечення оборони України, за видатки місцевого бюджету на суму 100,00 тис. грн;
- оплату ритуальних послуг поховання осіб, смерть яких пов'язана зі здійсненням заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України (7,0 тис. грн на особу);
- виплату одноразової грошової допомоги в розмірі 6,0 тис. грн членам сімей осіб, смерть яких пов'язана зі здійсненням заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України.

Попри все, визначити поточний стан виконання заходів, які були задекларовані програмою, не вдалося з огляду на відсутність публічних звітів про результати реалізації програм у 2022-2023 роках.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Організувати впровадження системним заходів для ветеранів, військовослужбовців та членів їхніх родин:
  - забезпечити роботу центру реабілітації ветеранів або фахівців, що надають послуги для ветеранів, військовослужбовців та членів їхніх родин;
  - організувати системне надання психологічної підтримки та проведення соціальної реабілітації;
  - організувати оздоровлення та санаторно-курортне лікування родин відповідної категорії за рахунок місцевого бюджету;
  - системне надання матеріальної допомоги та пільг або компенсації з оплати вартості житлово-комунальних послуг від нарахованих платежів сім'ям, члени яких загинули;
  - прийняти рішення про додаткові виплати одному з батьків на неповнолітніх дітей до досягнення ними 18-річного віку (якщо діти навчаються – до 23 років), непрацездатним батькам загиблих, людям з інвалідністю, стан яких пов'язаний з участю в бойових діях; організувати поліпшення житлових умов сімей ветеранів, родин, члени яких загинули (померли) під час бойових дій;
  - здійснювати соціальну адаптацію шляхом організації заходів з сімейного дозвілля;
  - здійснювати компенсаційні виплати за пільговий проїзд членів сімей загиблих (померлих) та за навчання дітей ветеранів на контрактній формі навчання денного відділення вищих навчальних закладів.

Чи вживаються в громаді заходи щодо протидії та запобігання домашньому насильству?

Службою у справах дітей виконавчого комітету Лисянської селищної ради спільно з Центром надання соціальних послуг проводяться зустрічі⁵³ з учнями опорного закладу «Лисянський ліцей № 1» Лисянської селищної ради Черкаської області щодо профілактики булінгу та насильства в освітньому середовищі.

В рамках проведення всеукраїнської акції «16 днів проти насильства» з метою привернення уваги учасників навчального процесу до проблем подолання насильства у сім'ї та жорстокого поводження з дітьми проводяться навчальні лекції⁵⁴ з елементами тренінгового заняття фахівцями Служби у справах дітей.

На офіційній сторінці Лисянської селищної ради в Фейсбук систематично висвітлюється інформація⁵⁵ щодо профілактики насильства.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Прийняти програми з протидії домашнього насильства та корекційну програму для кривдників.
- Забезпечити роботу сформованої мобільної бригади з протидії домашньому насильству.
- За можливістю розглянути діяльність щодо відкриття притулку або шелтера для постраждалих від домашнього насильства (або укладання договору з іншою громадою, де такий притулок є).
- Організувати надання послуг у Соціальному центрі матері та дитини.
- Організувати спільні із місцевими органами виконавчої влади, поліції заходів щодо запобігання та протидії домашньому насильству, насильству щодо дітей.
- Інформувати мешканців громади про наявність можливостей звернення з питань подолання складних життєвих обставин за наслідками домашнього насильства.
- Інші заходи, виходячи з особливостей громади.

Чи надається ОМС допомога в отриманні житла?

На офіційних ресурсах селищної ради висвітлюється інформація⁵⁶ щодо можливості отримати допомогу від держави власникам житлових приміщень, які безкоштовно надають «прихисток» переселенцям.

Контент-аналіз відкритих джерел виявив інформацію⁵⁷ про ведення квартирної обліку в громаді, але датується вона 2021 роком.

Експертом проведено аналіз відкритих джерел та не виявлено підтвердження наявності в громаді фонду тимчасового житла та прикладів забезпечення житлом.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Розглянути можливість прийняття місцевих довгострокових програм з пільгового кредитування (у тому числі іпотечного) будівництва або придбання житла.

Екстрене реагування ОМС на пошкодження об'єктів інфраструктури

Контент-аналіз відкритих джерел не виявив у відкритому доступі інформації щодо пошкодження об'єктів інфраструктури в цій громаді та планів реагування у разі пошкодження ключових об'єктів.

⁵³ URL: <https://lysianka-otg.gov.ua/index.php/press-tsentr/novyny-hromady/4693-profilyaktika-bulingu-ta-nasilstvu-v-osvitnomu-seredovishchi>

⁵⁴ URL: <https://lysianka-otg.gov.ua/index.php/hromadianam/sotsialna-sfera/4088-sluzhba-u-spravakh-ditej-u-litseji>

⁵⁵ URL: <https://www.facebook.com/lysianskatg19301/posts/pfbid02qEJwsAT1H94cnYeDu9yVs84RKbGLZ9Pb7V5ntducerft6BhjLYejx5tUXFqHRZ6HI>

⁵⁶ URL: <https://www.facebook.com/lysianskatg19301/posts/pfbid02FmKRquuTXPZbrjYE3ug2QCq6dmJBcWiDCpw7RSdYgGoDNQWzhXNpgeuDJtLFiBrWl>

⁵⁷ URL: <https://lysianka-otg.gov.ua/index.php/dokumenty/rishennia-vykonavchoho-komitetu/1767-27-09-2021-113-pro-vzyattya-na-kvartirnij-oblik-osobi-z-chisla-ditej-pozbavlenikh-batkivskogo-pikluvannya-misyuk-anastasiji-oleksandrivni>

Результати експерименту “Перевірка організації та роботи пунктів незламності”: перевірка пункту незламності у громаді здійснювалась за адресою: проспект Миру, 30 (пункт офіційно зазначений на сайті⁵⁸) та розташований у приміщенні селищної ради.

Як результат відвідування пункту незламності було встановлено: пункт незламності можна легко знайти, він має відповідну вивіску, наявність вільного місця та можливостей зарядити пристрій, користуватися інтернетом та мобільним зв'язком. Приміщення, в якому розташований пункт незламності, опалюється в холодну пору року.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Розробити план реагування та різні сценарії пошкодження ключових об'єктів інфраструктури.
- Оновлювати на офіційному сайті та в соціальних мережах селищної ради або голови громади інформацію про відключення електроенергії, водопостачання, газопостачання, централізованого опалення. Реагувати на зміну графіків постачання послуг для населення.
- Долучатися до процесів організації підвезення води та можливостей зарядити електронні пристрої у разі пошкодження об'єктів інфраструктури.
- Забезпечувати роботу пунктів незламності.
- Підтримувати місцевих підприємців (відповідального бізнесу), які долучаються до організації процесів допомоги місцевим мешканцям у разі пошкодження об'єктів інфраструктури (запроваджені на місцевому рівні програми кредитування малого бізнесу, забезпечення генераторами, знижки на оренду комунального майна та інше).

Чи сприяє ОМС доступу в громадах до системи послуг (соціальних, медичних, адміністративних) через організацію зручного транспортного сполучення?

Більшість доріг на території громади побудована в 60-80-х роках минулого століття. Наразі переважно транспортно-експлуатаційний стан автомобільних доріг незадовільний та не відповідає сучасним вимогам і потребує поліпшення.

Для задоволення потреб жителів Лисянської громади в пасажирських перевезеннях сформована мережа автобусних маршрутів між населеними пунктами територіальної громади. Налагоджено транспортне сполучення сіл громади з адміністративним центром.

Перевезення здійснюються згідно з розроблених автобусних маршрутів селами громади, укладених договорів та ліцензії на послуги пасажирських перевезень.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Забезпечувати систематичні виїзди мобільного офісу для надання мешканцям громади адміністративних та соціальних послуг різного спрямування.

Висновок:

У громаді діють цільові програми у сфері гідного рівня життя та соціального захисту населення. Програми скеровані на забезпечення соціального захисту вразливих категорій населення та мають визначені бюджети та перелік заходів. Однак, через відсутність звітів про результати реалізації програм в 2022-2023 році не вдалося дослідити реалістичність та стан виконання програм.

Додаткової підтримки потребує напрямок з забезпеченням житлом в громаді. Зокрема необхідно розглянути можливість прийняття місцевих цільових програм з пільгового кредитування будівництва або придбання житла.

Для покращення соціального захисту постраждалих від домашнього насильства потрібно посилити заходи з протидії насильству та організації роботи з кривдниками.

⁵⁸ URL: <https://nezlamnist.gov.ua/>

Рівень моніторингу:

Розвиток особистості і забезпечення соціальних гарантій окремим верствам населення

Напрямок моніторингу:

Освіта і культурний розвиток

Чи діють місцеві політики з розвитку освіти?

У громаді прийнято 3 програми, які спрямовані на розвиток освіти у громаді.

1. «Програма розвитку позашкільної освіти на 2022– 2025 роки⁵⁹».

2. Програма «Впровадження в освітній процес закладів загальної середньої освіти Лисянської селищної ради інформаційно-комунікаційних технологій «Сто відсотків» на 2022 рік⁶⁰». Метою Програми є впровадження в освітній процес закладів загальної середньої освіти нових технологій, створення умов для поетапного переходу до нового рівня освіти, формування у зростаючого покоління знань і набуття практичних навичок щодо можливих шляхів захисту своєї держави, дій в умовах виникнення надзвичайних ситуацій та станів, уявлення про військово-патріотичне виховання.

Оцінити дієвість та стан реалізації вказаних програм експертам не вдалося з огляду на відсутність текстів програм та звітів про їх реалізацію у відкритому доступі.

3. Програма «Обдаровані діти – майбутнє Лисянщини на 2022-2027 роки»⁶¹ затверджена рішенням Лисянської селищної ради від 25.01.2022 №24-6/VIII. Метою програми є створення умов для надання системної підтримки обдарованій молоді та дітей.

Серед заходів програми слід виділити такі:

- спрямування роботи закладів освіти на впровадження в навчально-виховний процес інноваційних технологій, форм, методів, прийомів навчання і виховання обдарованих дітей та молоді;
- робота з виявлення, підтримки та супроводу обдарованих дітей та молоді громади. Забезпечувати їхню участь у конкурсах, змаганнях, фестивалях, інших заходах;
- проведення роботи з виявлення, підтримки та супроводу обдарованих дітей серед дітей з обмеженими можливостями та особливими потребами та соціально незахищених категорій. Сприяти їхній участі у конкурсах, змаганнях, фестивалях, інших заходах;
- забезпечення участі учнівської молоді у міжнародних, всеукраїнських та регіональних етапах наукових, спортивних, культурних та творчих мистецьких конкурсах і фестивалях;
- забезпечення співпраці закладів освіти між батьківською громадськістю щодо виявлення пошуку та відбору обдарованих дітей.

Координацію та контроль за виконанням програми здійснює відділ освіти, фінансовий відділ та постійні депутатські комісії Лисянської селищної ради з питань охорони здоров'я та соціального захисту населення, охорони здоров'я, материнства та дитинства, освіти, культури, фізкультури та спорту, молодіжної політики, засобів масової інформації та з питань планування бюджету та фінансів. Програмою передбачено щорічну звітність відділу освіти про хід виконання програми.

Фінансування програми здійснюватиметься в межах загального обсягу видатків, передбачених в бюджеті Лисянської селищної ради на відповідний рік. Конкретних обсягів фінансування не визначено. 11.05.2023 року до програми було внесено зміни, якими

⁵⁹ URL: <https://lysianka-otg.gov.ua/images/Files/RishenyaSesii/8Sklykanya/25sesiya/03d.docx>

⁶⁰ URL: <https://lysianka-otg.gov.ua/index.php/dokumenty/rishennia/2897-18-02-2022-25-4-viii-pro-programu-vprovadzhennya-v-osvitnij-protses-zakladiv-zagalnoji-serednoji-osviti-lysianskoji-selishchnoji-radi-informatsijno-komunikatsijnikh-tehnologij-sto-vidsotkiv-na-2022-rik>

⁶¹ URL: <http://surl.li/lbkos>

передбачено розмір грошових винагород: переможцям обласних та всеукраїнських олімпіад, турнірів та конкурсів, переможцям II етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України, зокрема за 1 місце в розмірі 5000 грн, за 2 місце – 2000 грн.

З огляду на відсутність публічних звітів про результати реалізації програми у 2022-2023 роках оцінити стан їх реалізації неможливо.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Необхідно створити окремий розділ на сайті селищної ради «Освіта» та викласти програми в текстовому PDF-форматі.
- Визначити результати реалізації програм: кількість заходів та осіб, яких в них мають прийняти, яким чином проведення заходів вплине на досягнення мети програми.
- Встановити строки виконання за кожним завданням, визначеним програмами.
- Розробити систему оцінювання ефективності реалізації програм та визначити відповідальних осіб/підрозділів селищної ради за проведення такої оцінки.
- Запровадити практику залучення населення до прийняття рішень з поліпшення стану освіти у громаді (створення робочих груп, дорадчих органів, проведення консультацій тощо).
- Оприлюднити на сайті селищної ради звіт про хід виконання програм.

Чи відповідає мережа навчальних закладів та кількісний склад педагогічного персоналу потребам громади?

Право громадян на отримання дошкільної освіти у громаді забезпечують 4 заклади ЗЗСО. З них – Лисянський ліцей №2, Почапинська гімназія, 2 опорні заклади (Лисянський ліцей №1, Опорний заклад «Боярський ліцей»), 5 філій, в яких здобувають освіту 1205 учнів.

На кінець 2022 року у Лисянській громаді завершено процес оптимізації закладів загальної середньої освіти. З 2022-2023 навчального року функціонують 3 ліцеї (Лисянський ліцей №1 і №2, Боярський ліцей), 3 гімназії (Чаплинська гімназія, Журжинецька гімназія, Почапинська гімназія), Петрівсько-Попівська початкова школа, Шестеринська початкова школа – 1917 учнів. Всього 86 класів із середньою наповнюваністю класів 22,2 учня):

- Лисянський ліцей №1 Лисянської селищної ради Черкаської області – 462 учнів у 24 класах (середня наповнюваність класів 19,25 учня);
- Лисянський ліцей №2 Лисянської селищної ради Черкаської області – 385 учнів у 20 класах (середня наповнюваність класів 19,25 учня);
- Опорний заклад «Боярський ліцей» Лисянської селищної ради Черкаської області – 129 учнів у 11 класах (середня наповнюваність класів 11,72 учня);
- Журжинецька гімназія-філія опорного закладу «Лисянський ліцей №1» Лисянської селищної ради Черкаської області – 60 учнів у 9 класах (середня наповнюваність класів 6,6 учня);
- Почапинська гімназія Лисянської селищної ради Черкаської області – 87 учнів у 9 класах (середня наповнюваність класів 9,6 учня);
- Чаплинська гімназія – філія опорного закладу «Боярський ліцей» Лисянської селищної ради Черкаської області – 37 учнів у 6 класах (середня наповнюваність класів 6,2 учня);
- Хижинська початкова школа – філія опорного закладу «Лисянський ліцей №1» Лисянської селищної ради Черкаської області – 11 учнів у 3 класах (середня наповнюваність класів 3,6 учня);
- Петрівсько-Попівська початкова школа-філія опорного закладу «Боярський ліцей» Лисянської селищної ради Черкаської області – 12 учнів у 4 класах (середня наповнюваність класів 3 учні);
- Шестеринська початкова школа – філія опорного закладу «Лисянський ліцей №1» Лисянської селищної ради Черкаської області – 12 учнів у 4 класах (середня наповнюваність класів 3 учні).

В 3 закладах дошкільної освіти та 7 дошкільних групах навчається 338 вихованців.

- «Заклад дошкільної освіти ясла-садок „Ромашка» відділу освіти Лисянської селищної ради Звенигородського району Черкаської області – 98 дітей;
- Заклад дошкільної освіти ясла-садок «Веселка» відділу освіти Лисянської селищної ради – 127 дітей;
- Заклад дошкільної освіти ясла-садок «Малюк» відділу освіти Лисянської селищної ради Лисянського району Черкаської області – 56 дітей.

Заклади дошкільної освіти громади розраховані на 456 місця (проектна спроможність). Потреба дітей у забезпеченні місцями вирішена в повному обсязі.

Усіма формами дошкільної освіти охоплено 100% дітей віком від 3 до 6 (7) років та 100% дітей 5-річного віку.

Навчальний процес у закладах загальної середньої освіти Лисянської територіальної громади забезпечує 181 педагогічний працівник.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Сприяти покращенню житлово-побутових умов працівників освіти шляхом пошуку можливостей закладання фінансування на окремі заходи в цільових місцевих програмах.
- Проблему старіння педагогічних кадрів вирішувати додатковими пільгами та благами для випускників, які навчалися за відповідними спеціальностями та працевлаштовуються в освітні заклади громади.
- Оцінити кадровий потенціал внутрішньо переміщених осіб та у разі виявлення педагогів сприяти їхньому працевлаштуванню.

Чи зручним є розташування закладів освіти у громаді?

У громаді організованим підвезенням охоплено 328 учнів, які знаходяться за межею пішохідної доступності та потребують підвезення. Підвезення учнів до місць навчання і додому забезпечують 5 шкільних автобусів.

У серпні 2023 року Лисянська громада отримала новий шкільний автобус⁶² АТАМАН, виробництва АТ «Черкаський автобус» вартістю 2 мільйони 949 тисяч гривень, з них 884 700 гривень виділено з місцевого бюджету.

В результаті проведеного експерименту було встановлено, що відстані від місця проживання дітей до автобусної зупинки або ж місця навчання становлять більш ніж 1 км. Зменшити відстань від зупинок транспорту до помешкань учнів неможливо з огляду на особливості вулично-дорожньої мережі.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Забезпечити можливість пільгового проїзду педагогічним працівникам, які працюють у закладах освіти, розташованих у сільській місцевості.

Чи вживаються заходи для дотримання права на безоплатну освіту?

Експертами не виявлено інформації про додаткові внески за влаштування дітей до освітніх закладів чи шкільні побори. За інформацією, наданою Лисянською селищною радою на запит експерта, в навчальних закладах міста благодійних внесків з батьків не збирають.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Проводити кампанію щодо відмови від добровільно-примусових батьківських грошових внесків у закладах освіти не менше ніж двома різними способами щонайменше двічі на рік. Приклади заходів: інформація, розміщена на сайті, прийняте відповідне розпорядження, програма, публікуються інтерв'ю в ЗМІ, розміщуються відповідні оголошення в соціальній мережі на сторінках установ, закладів тощо.

⁶² URL: <https://provce.ck.ua/lysianska-hromada-otrymala-novyy-shkilnyy-avtobus/>

Чи створено умови для безпечного та комфортного перебування дитини у школі?

За інформацією Лисянської селищної ради, висновки про готовність закладів освіти до навчального процесу готують кожного року.

Комфортність перебування учнів у закладах освіти забезпечена шляхом реалізації наступних заходів:

1. В кожному закладі наявні внутрішні туалети обладнані системами водопостачання та водовідведення.
2. В штаті працівників закладів освіти введені медичні працівники.
3. Підтримується комфортний температурний режим у відповідності із санітарними нормами.
4. Місця для занять фізичною культурою і спортом, а також приміщення для публічних заходів доглянуті, охайні та придатні до використання у різні пори року.

Також вживаються заходи⁶³ щодо поліпшення естетичного вигляду укріплень у закладах освіти.

Програмою економічного та соціального розвитку Лисянської територіальної громади на 2023 рік передбачено видатки з місцевого бюджету на капітальний ремонт покрівлі, капітальний ремонт внутрішніх приміщень та покращення матеріально-технічного стану будівлі.

		пгт.)			
		10 Придбання оргтехніки 11 Придбання і встановлення системи відеонагляду			115,0 50,0
2	Опорний заклад «Лисянський ліцей №1» Лисянської селищної ради Черкаської області	1. Капітальний ремонт внутрішніх приміщень двоповерхового корпусу школи. 2. Здійснення енергозберігаючого заходу: Зовнішнє утеплення приміщення школи (Молодша школа) 3. Здійснення енергозберігаючого заходу: Капітальний ремонт внутрішньої теплотраси у новому корпусі (літера А) із заміною радіаторів опалення (Кількість радіаторів- 215 штук).	2023	місцевий бюджет, державний бюджет, спонсорські кошти	1500,0 3000,0 1500,0
3	Петрівсько-Попівська початкова школа – філія опорного закладу «Боярський ліцей» Лисянської селищної ради Черкаської області	1. Покращення матеріально-технічного стану будівлі школи: (облаштування вхідних сходов у приміщення закладу)	2023	місцевий бюджет, державний бюджет, спонсорські кошти	50,0
4	Чаплинська гімназія – філія опорного закладу «Боярський ліцей» Лисянської селищної ради Черкаської області	1. Встановлення пожежної сигналізації 2. Здійснення енергозберігаючого заходу: капітальний ремонт покрівлі спортзалу	2023	місцевий бюджет, державний бюджет, спонсорські кошти	200,0 200,0
5	Опорний заклад «Боярський ліцей» Лисянської селищної ради Черкаської області	1. Здійснення енергозберігаючого заходу: Капітальний ремонт покрівлі школи (державний бюджет) 3. Ремонт каналізаційних колодців. 4. Встановлення пожежної сигналізації 5. Здійснення енергозберігаючого заходу: Капітальний ремонт теплотраси із заміною радіаторів опалення (Кількість	2023	місцевий бюджет, державний бюджет, спонсорські кошти	2500,0 50,0 400,0 1000,0

Витяг з тексту програми економічного та соціального розвитку Лисянської територіальної громади на 2023 рік

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Оприлюднити актуальні висновки компетентних органів щодо створення у закладах освіти безпечного середовища.
- Забезпечити фінансування на систематичне приведення укріплень відповідно до норм безпеки.
- Оприлюднити звітність щодо виконання цього пункту програми за 2022 та перше півріччя 2023 року.
- Проаналізувати можливість розміщення світлофорів та встановлення дорожніх знаків «Діти» поблизу шкіл.

⁶³ URL: <https://www.facebook.com/groups/543292676037442/posts/1924018841298145/>

Чи вживаються заходи із запобігання та протидії дискримінації в здобутті освіти?

У Лисянській громаді з січня 2022 року працює комунальна установа «Інклюзивно-ресурсний центр» Лисянської селищної ради Черкаської області.

Основним завданням центру є проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини з метою визначення особливих освітніх потреб дитини; надання психолого-педагогічних, корекційно-розвиткових послуг та забезпечення їх системного кваліфікованого супроводу. Актуальним завданням центру є налагодження співпраці та узгодження спільних дій з усіма учасниками освітнього простору, представниками влади та іншими установами й організаціями, яким подальша діяльність буде взаємовигідна і корисна.

Наразі центром проведено психолого-педагогічну оцінку розвитку 26 дітей від 2 до 18 років та видано батькам (законним представникам дітей) висновки. На обліку в ІРЦ перебуває 104 дітей з ООП. Лисянський ІРЦ обслуговує дітей, які проживають на території Лисянської громади.

У 2022/2023 навчальному році 3 заклади загальної середньої освіти Лисянської громади створили 12 інклюзивних класів та 4 групи у закладах дошкільної освіти.

Станом на кінець 2022 року в Лисянській громаді інклюзивну освіту здобували 13 дітей з особливими освітніми потребами, які навчалися у 3 ЗЗСО, адаптованих для надання відповідних послуг. Інклюзивні класи створені у Лисянський ліцей №1 (3 класи), Лисянський ліцей №2 (6 класів), Боярський ліцей (3 класи).

З метою поповнення професійних компетенцій педагогів з питань інклюзивної освіти, в громаді проводяться інформаційно-просвітницькі заходи⁶⁴ щодо роботи з дітьми з особливими освітніми проблемами”.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Проводити кампанії з ненасильства, поваги до різноманіття та запобігання дискримінації дітей за певною ознакою.
- Сприяти підготовці персоналу для навчання, виховання дітей з особливими освітніми потребами.
- Проаналізувати та забезпечити наявність допоміжних послуг та засобів навчання. Приклади допоміжних послуг / засобів у школі: перекладач жестової мови для нечуючих дітей; підручники, наочність у доступному форматі для незрячих та дітей з порушеннями зору, інші засоби для навчання дітей з інвалідністю / порушеннями здоров'я.
- Забезпечувати безперешкодний доступ до навчальних закладів для дітей з інвалідністю.

Чи ОМС створює умови для розвитку та позашкільної освіти мешканців територіальної громади?

У громаді функціонує 3 заклади позашкільної освіти: Лисянський будинок дитячої та юнацької творчості, Лисянська дитяча юнацька спортивна школа, Лисянська дитяча музична школа.

У 2023 році на зміцнення матеріально-технічної позашкільної освіти з місцевого бюджету виділено 35 тис. 855 грн та 2000 грн зі спеціального фонду.

Для розвитку творчих здібностей дітей та учнівської молоді функціонує позашкільний навчальний заклад, де станом на 01.12.2022 року діють 20 гуртків і охоплено 400 дітей, що становить 30% від загальної кількості. Гуртки відвідують 43 дитини з числа внутрішньо переміщених осіб.

При Лисянському будинку дитячої та юнацької творчості для розвитку здібностей обдарованих дітей сільської місцевості організовано роботу Малої академії наук з 12 сек-

⁶⁴ URL: <http://osvita.lysianka-otg.gov.ua/%d0%bf%d1%80%d0%be%d0%b2%d0%b5%d0%b4%d0%b5%d0%bd%d0%be-%d1%81%d0%b5%d0%bc%d1%96%d0%bd%d0%b0%d1%80-%d1%82%d1%80%d0%b5%d0%bd%d1%96%d0%bd%d0%b3-%d1%80%d0%be%d0%b1%d0%be%d1%82%d0%b0-%d0%b7-%d0%b4/>

цій: по 2 секції з історії, з мовознавства, з української мови, по 1 секції з хімії, з комп'ютерних наук, з англійської, з соціології, з географії, з зарубіжної літератури.

В громаді функціонує підготовчий курс «Ерудит» для підготовки учнів 10 – 11 класів до зовнішнього незалежного оцінювання.

Особлива увага звертається на дітей внутрішньо переміщених осіб та дітей, які потребують підтримки держави.

У громаді функціонує дитячо-юнацька спортивна школа “Колос”, в якій працює 4 відділення: баскетболу, боксу, волейболу та футболу. Вихованці дитячої юнацько-спортивної школи беруть участь як у внутрішніх змаганнях громади, так і в обласних змаганнях.

Лисянською селищною радою прийнято Програму розвитку фізичної культури та спорту Лисянської територіальної громади на 2023-2025 роки⁶⁵, яка спрямована на створення необхідних соціально-економічних, організаційно-технічних умов щодо підвищення життєдіяльності сфери фізичної культури і спорту, її формування в умовах адаптації до сучасних вимог.

Серед заходів програми:

- проведення в навчальних закладах багатоступеневих, комплексних спортивно-масових змагань;
- забезпечення участі спортсменів і команд Лисянської територіальної громади у районних та обласних спортивно-масових заходах серед учнівської молоді;
- забезпечення підготовки та участі вихованців ДЮСШ та молоді громади у районних та обласних спортивних змаганнях, в тому числі проведення навчально-тренувальних зборів;
- забезпечення активного відпочинку учнів закладів освіти у канікулярний період шляхом організації профільних спортивних змін в оздоровчих таборах;
- проведення заходів, спрямованих на популяризацію занять фізичною культурою і спортом, з метою охоплення постійними заняттями спортом понад 15 % дітей;
- проведення ремонту, реконструкції, благоустрій наявних спортивних споруд ТГ для належного проведення спортивно-масових та культурно-видовищних заходів;
- залучення населення з обмеженими можливостями до систематичних занять фізичною культурою і спортом.

Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми у 2023-2025 роках, складає 871,5 тис. гривень.

З огляду на відсутність публічних звітів про результати реалізації програми у 2022-2023 роках оцінити стан її реалізації неможливо.

Попри все, слід відмітити участь міської ради у створенні умов для розвитку та позашкільної освіти мешканців територіальної громади, що є позитивним прикладом.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Працювати над створенням рівного доступу до якісної позашкільної освіти за показником «місто-село».
- Розглянути можливості довозення дітей з сільської місцевості до закладів позашкільної освіти.
- Проводити консультації з мешканцями громади щодо формування та розвитку мережі позашкільних закладів.
- Активне впровадження різноманітних форматів методичної та науково-методичної роботи в умовах дистанційного навчання.

⁶⁵ URL: <https://lyianka-otg.gov.ua/index.php/dokumenty/rishennia/4543-16-02-2023-33-2-viii-pro-nadannya-zgodi-na-prijnyattya-u-komunalnu-vlasnist-komp-yuternogo-obladnannya>

Чи сприяє ОМС участі громади у культурному житті, дозвіллі та відпочинку?

З метою соціального становлення та розвитку молоді, збереження та популяризації національного і культурного надбання, створення конкурентоспроможного мистецького середовища задля розвитку культурного простору громади, розвитку бібліотечної справи, надання населенню якісних послуг у сфері фізичної культури і спорту, організації відпочинку та оздоровлення дітей, пошуку та підтримки творчо-обдарованої молоді, в громаді працюють:

- Лисянська дитяча музична школа;
- Лисянська дитячо-юнацька спортивна школа;
- Лисянський історичний музей ім.Т.Г.Шевченка;
- Лисянська публічна бібліотека;
- Лисянський будинок культури;
- 19 сільських клубних закладів;
- 18 сільських бібліотек.

На теперішній час в громаді працює 5 народних колективів та хореографічний колектив «Едельвейс».

Відділ культури, молоді та спорту Лисянської селищної ради регулярно оновлює сторінку⁶⁶ в соціальній мережі Фейсбук, на якій висвітлюється інформація про проведення виставок, концертів та інших заходів. Колективи громади беруть участь у культурних закладах інших громад та обласного рівня.

Програмою економічного та соціального розвитку Лисянської територіальної громади на 2023 рік⁶⁷ передбачено видатки з місцевого бюджету на поліпшення матеріально-технічного стану закладів культури, придбання комплекту звукопідсилювальної апаратури для Лисянського будинку культури, придбання сценічних костюмів та проведення косметичного ремонту закладів культури громади.

Інших фактів участі громади у культурному житті, дозвіллі та відпочинку не виявлено.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Передбачити підтримку заходів розвитку культури гостьового або тимчасового типу – виставок, фестивалів, концертів, ярмарок, іншого.
- Організувати фінансову та організаційну підтримку ініціатив громадських інституцій у проведенні культурних заходів, організації комунікативних майданчиків (третій простір, антикафе, хаби, кінотеатри під відкритим небом, дебатні клуби тощо).
- Розглянути можливість додаткових рейсів громадського транспорту для людей з віддалених населених пунктів.

Чи вживаються ОМС заходи із запобігання та протидії дискримінації у сфері особистого чи культурного розвитку?

Експертами проведено аналіз відкритих джерел та не виявлено інформації щодо вжиття заходів із запобігання та протидії дискримінації у сфері особистого чи культурного розвитку, таких як надання фінансової підтримки культурним організаціям національних меншин, пільгові умови участі у культурних заходах особам / сім'ям, що перебувають у складних життєвих обставинах, фінансування на створення умов для безперешкодного доступу маломобільних груп населення до об'єктів культури, дозвілля та відпочинку та послуги із довозення осіб похилого віку або маломобільних груп для участі у культурних заходах на рівні громади.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Надавати фінансову підтримку культурним організаціям та сприяти проведенню заходів.

⁶⁶ URL: <https://www.facebook.com/groups/356383622178689>

⁶⁷ URL: <https://lysianka-otg.gov.ua/index.php/rozvytok/ekonomika-biznes-ta-investytsii/prohrama-stsialno-ekonomichnoho-rozvytku/3987-proekt-programi-ekonomichnogo-ta-sotsialnogo-rozvitku-lisyanskoji-teritorialnoji-gromadi-na-2023-rik>

- ❑ Виділяти фінансування на створення умов для безперешкодного доступу маломобільних груп населення до об'єктів культури, дозвілля та відпочинку.
- ❑ Пропонувати послуги із довозення осіб похилого віку або маломобільних груп для участі у культурних заходах на рівні громади.

Чи вживає ОМС заходи щодо доступу до інформації, спрямованої на особистий розвиток?

У громаді прийнято Програму "Розвитку туризму у Лисянській територіальній громаді на 2021-2025 роки"⁶⁸. Серед заходів програми передбачена співпраця з навчальними закладами регіону щодо організації спільних заходів, ініціатив та проєктів у сфері розвитку туристичної галузі. Програмою не передбачено конкретних заходів та обсягів їх фінансування, що унеможлиблює визначення ступені її реалістичності та дієвості.

В рамках програми економічного та соціального розвитку Лисянської територіальної громади на 2023 рік⁶⁹ передбачено видатки з місцевого бюджету на поповнення бібліотечних фондів, придбання оргтехніки для музею смт Лисянка та модернізацію бібліотечного простору. Бібліотеки громади проводять заходи у вигляді добровільних акцій «Подаруй книгу бібліотеці» для поповнення бібліотечного фонду.

У громаді немає діючих публічних wi-fi просторів.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- ❑ Надавати фінансову підтримку та сприяти проведенню заходів з популяризації туристичного потенціалу громади.
- ❑ Активно сприяти популяризації книги.
- ❑ Сприяти оновленню бібліотечних фондів.
- ❑ Впровадити мережу wi-fi просторів та забезпечити помітне візуальне запрошення до них.

Чи створені ОМС умови для трудового навчання молоді, її професійної орієнтації?

Трудове навчання дітей здійснюється на уроках трудового навчання та предмету «Технології» згідно з освітньою програмою закладу освіти. Іншої інформації, яка підтверджує участь селищної ради у створенні умов для трудового навчання молоді та її професійної орієнтації, під час проведення аналізу відкритих джерел не виявлено.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- ❑ Створювати умови для професійної орієнтації молоді за напрямками: 1) професійної інформації; 2) професійної консультації; 3) професійного добору; 4) професійного відбору; 5) професійної адаптації.

Чи фінансує ОМС здобуття професійно-технічної освіти мешканців громади?

Лисянською селищною радою не виділяються кошти на здобуття професійно-технічної освіти мешканцями громади.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- ❑ Передбачити можливість виділення коштів на здобуття професійно-технічної освіти мешканцями громади.

⁶⁸ URL: <https://lysianka-otg.gov.ua/index.php/dokumenty/rishennia/977-30-03-2021-8-20-viii-pro-programu-rozvitku-turizmu-u-lysianskij-teritorialnij-gromadi-na-2021-2025-roki>

⁶⁹ URL: <https://lysianka-otg.gov.ua/index.php/rozvytok/ekonomika-biznes-ta-investytsii/prohrama-stsialno-ekonomichnoho-rozvytku/3987-proekt-programi-ekonomichnogo-ta-sotsialnogo-rozvitku-lysianskoji-teritorialnoji-gromadi-na-2023-rik>

Висновок: 7 балів

У громаді прийнято цільові програми з розвитку освіти та культури. Втім, дослідити реалістичність та стан виконання програм не вдалося з огляду на відсутність звітів про результати реалізації програм у 2022-2023 роках та відсутність у відкритих джерелах змісту програм.

Позитивним є факт влаштування дітей дошкільного та шкільного віку в навчальні заклади відповідно до потреб громади та робота з розвитку бібліотек і мережі позашкільної освіти.

Окремо потрібно відзначити наявність в громаді «Інклюзивно-ресурсного центру» Лисянської селищної ради Черкаської області та роботу щодо протидії дискримінації в здобутті освіти.

Негативним є те, що в громаді не виділяються кошти на здобуття професійно-технічної освіти мешканцями громади та відсутні умов для трудового навчання молоді та її професійної орієнтації.

Рівень моніторингу: Самореалізація

Напрямок моніторингу: Праця та умови її реалізації

Чи дієві у громаді місцеві політики у сфері зайнятості населення?

У громаді прийнято Комплексну програму „Турбота” на 2023–2025 роки”, яка спрямована на створення сприятливих соціально-економічних, медичних, організаційних та правових умов і гарантій для реалізації прав людей з інвалідністю та малозахищених верств населення, забезпечення їх участі в економічній, соціальній, культурній та інших сферах суспільного життя.

Заходами програми передбачено проведення оплачуваних громадських робіт, спрямованих на надання соціально-побутової допомоги ветеранам, інвалідам, самотнім незапрацьованим громадянам шляхом координації спільних дій Лисянської селищної ради, КЗ «Центр надання соціальних послуг Лисянської селищної ради», Лисянської районної філії Черкаського обласного центру зайнятості. На реалізацію заходу закладено кошти у розмірі 70,0 тис.грн.

Детальний аналіз дієвості програми проводився в розділі “Чи діє в громаді політика гідного рівня життя?”

Знову ж таки, визначити поточний стан досягнення цілей, які були задекларовані програмою за напрямом покращення зайнятості населення, не вдалося з огляду на відсутність публічних звітів про результати реалізації програм у 2022-2023 роках.

Інших програм у сфері зайнятості населення не приймалося.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Необхідно прийняти місцеву цільову програму, направлену на сферу зайнятості населення, та викласти програму в текстовому PDF-форматі.
- Встановити строки виконання за кожним завданням, визначеним програмою.
- Розробити систему оцінювання ефективності реалізації програм та визначити відповідальних осіб/підрозділів селищної ради за проведення такої оцінки.
- Запровадити практику залучення населення до прийняття рішень у сфері зайнятості населення (створення робочих груп, дорадчих органів, проведення консультацій тощо).
- Оприлюднити на сайті селищної ради звіт про хід реалізації програми.

Чи діють у громаді місцеві політики з підтримки підприємницької діяльності?

У громаді не приймалося місцевих політик з підтримки підприємницької діяльності.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Провести аналіз потреб суб'єктів підприємницької діяльності та визначити критичні їх критичні потреби.
- Забезпечити підтримкою суб'єктів підприємницької діяльності.

Чи сприяє ОМС розвитку місцевого бізнесу через встановлення мінімальних ставок місцевих податків?

Селищна рада бере участь у встановленні ставок місцевого податку:

1. Ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки за 1 кв. метр (відсотків розміру мінімальної заробітної плати) становить не більше 1,5 відсотка розміру мінімальної заробітної плати (Рішення селищної ради від 07.07.2022 № 27-11/VIII).
2. Ставки земельного податку становлять від 0,1 % до 3 % залежно від виду земельної ділянки (Рішення Лисянської селищної ради від 07.07.2022 №27-10/VIII).
3. Розміри відсотків від грошової оцінки землі, що застосовуються для обчислення орендної плати за користування земельними ділянками, становить від 1% до 12 % залежно від виду земельної ділянки (Рішення Лисянської селищної ради від 07.07.2022 №27-8/VIII).
4. Розмір ставок єдиного податку з розрахунку на календарний місяць становить:
  - 1) для першої групи платників єдиного податку – 10 відсотків до розміру прожиткового мінімуму, встановленого на 1 січня податкового (звітного) року;
  - 2) для другої групи платників єдиного податку – 20 відсотків розміру мінімальної заробітної плати.
5. Ставка туристичного збору встановлюється за кожну добу тимчасового розміщення особи у місцях проживання в розмірі 0,1 відсотків від розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року.

----- Підсумковий бал: 0

Чи здійснюється ОМС діяльність з організації громадських робіт у громаді?

У громаді прийнято Комплексну програму „Турбота” на 2023–2025 роки, якою передбачено проведення оплачуваних громадських робіт, спрямованих на надання соціально-побутової допомоги ветеранам, людям з інвалідністю, самотнім непрацездатним громадянам. На реалізацію заходу закладено кошти у розмірі 70,0 тис.грн.

За 8 місяців 2022 року на громадські роботи з благоустрою населених пунктів та інші тимчасові роботи направлено 20 безробітних.

Протягом 1 півріччя 2023 року, згідно з інформацією Лисянського відділу Звенигородської філії Черкаського ОЦЗ, одну особу з числа безробітних направлено на громадські роботи з благоустрою свого села.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Проводити організацію з проведення громадських та тимчасових робіт для безробітних та молоді.

Чи дбає ОМС про дотримання умов праці на підприємствах, установах та організаціях комунальної власності?

Лисянська селищна рада повідомила, що умови праці відповідають законодавчо встановленим нормам. З початку року травм виробничого характеру на підприємствах комунальної форми власності не було. Однак доказів здійснення такого контролю експертами не виявлено.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Опублікувати інформацію про факти проведення перевірок з питань оплати праці, дотримання мінімальних гарантій в оплаті праці, оформлення трудових відносин в організаціях комунальної власності.

Чи дбає ОМС про робочі місця для осіб з інвалідністю?

Дотримання норм нормативу робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю у розмірі 4 відсотки середньооблікової чисельності штатних працівників облікового складу за рік визначалося шляхом аналізу штатних розкладів на Комунальному підприємстві “Благоустрій” та КП “Водоканал”. Аналіз показав, що на Комунальному виробничому підприємстві «Водоканал» працюючих 23 працівника, з них 4 осіб з інвалідністю, що становить 17.39 %, КП “Водоканал” 22 працюючих, з них 8 осіб з інвалідністю, що становить 36,4 %.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Проаналізувати потреби людей з інвалідністю щодо працевлаштування у громаді.

Чи сприяє ОМС зайнятості ветеранів та осіб, що постраждали внаслідок війни?

У громаді не прийнято місцевих політик, які спрямовані на сприяння зайнятості, професійної підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації ветеранів та осіб, що постраждали внаслідок війни.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Передбачити заходи з підтримки в працевлаштуванні ветеранів та осіб, які постраждали внаслідок війни:
  - Резервувати місця для ветеранів на комунальних підприємствах.
  - Передбачити надання грантів на надання власної справи.
  - Надати підтримку підприємцям з числа таких осіб (пільги з оподаткування, оренди тощо).
  - Передбачити оплату навчання чи перепідготовки для ветеранів.

Чи здійснюється ОМС стимулювання та заохочення шукачів роботи для працевлаштування у громаді?

У громаді не здійснюється стимулювання та заохочення шукачів роботи для працевлаштування у громаді.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Передбачити заходи зі стимулювання та заохочення шукачів роботи для працевлаштування у громаді:
  - Надання працівникам освіти, культури, охорони здоров'я, іншим категоріям громадян, які працюють у сільській місцевості, встановлених законодавством пільг.
  - Додаткового фінансового заохочення.
  - Забезпечення службовим житлом і службовим транспортом працівників охорони здоров'я, які працюють у сільській місцевості.

Висновок: 1 бал

У громаді проводиться системна робота щодо працевлаштування внутрішньо переміщених осіб, однак в цілому необхідно посилити роботу у напрямку працевлаштування та покращення загальної ситуації з зайнятості населення.

Окрему увагу потрібно приділити сприянню зайнятості ветеранів та осіб, що постраждали внаслідок війни.

Також варто звернути увагу на сприяння зайнятості, професійної підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації осіб з інвалідністю.

Рівень моніторингу: Добре врядування

Напрямок моніторингу: Участь у вирішенні місцевих справ, право на інформацію

Чи можуть мешканці громади дізнатися контакти та інформацію про структуру ОМС в мережі Інтернет?

На сайті⁷⁰ Лисянської територіальної громади у вільному доступі можливо отримати контактну інформацію:

- Фактичну та електронну адресу селищної ради.
- Прізвище, ім'я, по батькові голови селищної ради та телефон приймальні.
- Структурні підрозділи селищної ради та склад виконавчого комітету.

----- Підсумковий бал: 1

Чи забезпечує ОМС оперативне та належне інформування про поточну діяльність в мережі Інтернет?

Контент-аналіз офіційного сайту селищної ради виявив, що інформація в розділі "Новини" публікуються не системно.

Сторінка⁷¹ Лисянської територіальної громади в соціальній мережі Фейсбук регулярно оновлюється, однак інформація про діяльність ради майже відсутня.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Актуалізувати інформацію про діяльність селищної ради на офіційних інформаційних ресурсах громади.

Чи забезпечує ОМС вчасне та належне надання публічної інформації на запит?

В рамках проведення експерименту експертами було надіслано запити до Лисянської селищної ради. Відповідь на запит була надана з суттєвим порушенням строків та не в повному обсязі.

----- Підсумковий бал: 0

Чи використовує ОМС ефективно та доступно різні способи (канали) інформування / оприлюднення інформації?

У громаді для інформування/оприлюднення інформації використовується офіційний сайт Лисянської селищної ради, сторінка в Фейсбук та інформаційні стенди в приміщеннях структурних підрозділів селищної ради. Контент-аналіз відкритих джерел не виявив додаткових каналів інформування.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Використовувати різноманітні способи для доступного оприлюднення інформації (інформування в мережі Інтернет/інформування на інформаційному стенді, в друкованих виданнях, телебаченні тощо).

⁷⁰ URL: <https://lysianka-otg.gov.ua/>

⁷¹ URL: <https://www.facebook.com/lysianskatg19301>

Чи можуть мешканці громади з порушенням зору та слуху дізнатися інформацію про діяльність ОМС за допомогою мережі Інтернет?

Сайт територіальної громади має версію для слабоворих. При проведенні аналізу цієї версії було встановлено, що користувач має змогу самостійно, без допоміжних програм, змінювати розмір шрифту, фон та інтервал тексту. Розмір шрифту тексту змінюється в межах до 200% без використання допоміжних технологій. Однак на сайті відсутня функція навігації за допомогою клавіатури комп'ютера.

Через відсутність на сайті аудіо- та відеоматеріалів неможливо дослідити наявність чи відсутність супроводження текстом, еквівалентним інформації, що містить аудіо- та відеозапис.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Впровадити можливість візуального представлення тексту з коефіцієнтом контрастності не менше 5:1.
- Реалізувати на сайті зручну навігацію за допомогою клавіатури комп'ютера.
- Забезпечити супроводження аудіо- та відеоматеріали текстом, еквівалентним інформації, що містить аудіо- та відеозапис.
- Впровадити можливість супроводження інфографіки та інші графічних зображень інформації альтернативним текстом.

Чи дотримується ОМС строків та порядку інформування населення про прийняті рішення?

На сайті територіальної громади оприлюднюються проекти рішень та прийняті рішення на сесіях селищної ради. Однак, як показав аналіз офіційного сайту громади, селищна рада оприлюднює проекти рішень з порушенням строків, які визначено законом України «Про доступ до публічної інформації».

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Організувати роботу селищної ради щодо невідкладного оприлюднення проектів нормативно-правових актів, рішень органів місцевого самоврядування, але не пізніше п'яти робочих днів з дня затвердження документа (крім випадків, коли законодавством визначені інші строки оприлюднення інформації).

Чи забезпечує ОМС можливість відстеження результатів персонального голосування депутатів?

Контент-аналіз офіційного сайту громади не виявив інформації про систематичне оприлюднення результатів поіменного голосування депутатів.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Організувати роботу селищної ради щодо оприлюднення результатів персонального голосування депутатів.

Чи вчасно та в доступний спосіб ОМС інформує громаду про заплановані засідання та питання, які винесені на них?

Контент-аналіз офіційного сайту селищної ради, зокрема розділу «Новини», «Оголошення», сторінки в мережі Фейсбук не виявив повідомлень про час та місце проведення чергових та позачергових сесій селищної ради.

Додатковий пошук інформації про час та місце проведення сесій в системі «Google» також не виявив відповідних оголошень селищної ради.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- ❑ Впровадити інформування населення щодо дати, часу, місця проведення запланованих засідань селищної ради та питань, що виносяться на розгляд, не пізніше п'яти робочих днів з дня затвердження документа.

Чи залучає ОМС громадськість (громадські об'єднання) до формування місцевої політики?

У Лисянській громаді проводяться громадські обговорення⁷², але вони не мають систематичного характеру.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- ❑ Запрошувати громадськість для важливих обговорень та звітувати з результатів подібних зустрічей.
- ❑ Включати представників громадськості до складу конкурсних комісій з призначення керівників комунальних підприємств, установ, організацій, закладів.
- ❑ Ініціювати створення консультативно-дорадчих органів у громаді.

Чи систематично проводяться ОМС відкриті, загальні зустрічі з населенням?

Інформації щодо систематичного проведення відкритих зустрічей з населенням у громаді не виявлено.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- ❑ Впровадити систематичне проведення відкритих, загальних зустрічей з населенням (громадських слухань, загальних зборів, громадських обговорень).

Чи забезпечив ОМС умови для подання електронної петиції?

На офіційному сайті Лисянської селищної ради відсутня можливість подання електронної петиції. Сторінка⁷³ знаходиться в стадії розробки.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- ❑ Забезпечити умови для подання електронної петиції, розмістивши на офіційному сайті рубрику подання електронних петицій.
- ❑ Оприлюднити порядок розгляду електронних петицій.

Чи коригується кількісний склад підрозділів ОМС залежно від потреб отримувачів послуг?

Інформації про проведення заходів з коригування штатної структури підрозділів селищної ради відповідно до завантаженості підрозділів та потреб громадян на сайті селищної ради не виявлено. Відповідна інформація також не підтверджена представниками селищної ради.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- ❑ Провести аналіз завантаженості підрозділів селищної ради та потреб громадян і за результатами в разі необхідності провести коригування штатної структури підрозділів селищної ради.

⁷² URL: <https://lysianka-otg.gov.ua/index.php/press-tsentr/hromadski-obhovorennia>

⁷³ URL: <https://lysianka-otg.gov.ua/index.php/hromadianam/elektronni-petytsii>

Чи організована робота з питань запобігання корупції в ОМС?

На офіційному сайті громади є окремий розділ “Запобігання корупції”, в якому розміщено посилання на нормативно-правові акти відповідного спрямування. Інших активних дій із запобігання корупції у громаді не виявлено.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Призначити уповноважену особу з питань запобігання корупції у громаді.

Чи забезпечив ОМС доступність адміністративних послуг для населення?

У громаді надаються адміністративні послуги населенню з урахуванням вимог доступності та зручності:

1. Вхід до приміщення облаштовано нормативним пандусом, поручнями та дверима.
2. На сайті селищної ради опублікована інформація про порядок надання адміністративних послуг, час роботи, контактні номери телефонів. 74
3. Графік роботи ЦНАП є зручним для відвідувачів (08.00 - 17.00, без перерви на обід, в суботу з 08.00 до 17.00).
4. Існує можливість виїзду адміністратора за місцем проживання у разі отримання послуги маломобільною особою.
5. Поблизу приміщення наявні місця для паркування.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Облаштувати у приміщенні санітарно-гігієнічний вузол, який пристосований до осіб, які пересуваються на інвалідних візках.
- Встановити термінали для оплати послуг у приміщенні селищної ради.

Чи забезпечив ОМС якісне надання адміністративних послуг населенню?

Центр надання адміністративних послуг надає якісні послуги, що підтверджується критеріями:

1. Передбачена можливість попередньої реєстрації.
2. На інформаційних стендах (інфобоксах) розміщені зразки документів та інформація в обсязі, достатньому для отримання адміністративної послуги без сторонньої допомоги.
3. При потребі можливо отримати безкоштовно бланки заяв та інших документів, необхідних для звернення за адміністративною послугою.
4. При відвідуванні ЦНАП час очікування прийому/консультації зайняв не більше 1 години.
5. Персонал продемонстрував готовність допомогти отримувачеві послуги в оформленні документів.
6. Персонал спілкувався ввічливо, з повагою та розумінням.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Впровадити електронну чергу.

⁷⁴ URL: <https://lysianka-otg.gov.ua/index.php/selyshchyna-rada/viddily/viddil-nadannia-administratyvnykh-posluh>

Чи створив ОМС комфортні умови перебування в органі надання адміністративних послуг для різних вікових груп населення та людей з інвалідністю?

У Центрі надання адміністративних послуг частково забезпечено комфортне перебування отримувачів послуг, що підтверджується критеріями:

1. Комфортною температурою у приміщенні.
2. Зона очікування простору та наявна достатня кількість стільців для тих, хто очікує отримання послуги.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Передбачити створення дитячого куточка у ЦНАП.
- Передбачити встановлення кондиціонерів у приміщенні.

Чи дотримується ОМС політики рівності?

Аналіз місцевих політик та документів селищної ради не виявив впровадження системних заходів з політики рівності у громаді.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Провести навчання працівникам селищної ради щодо дотримання політики рівності.
- Створити дитячу кімнату для тимчасового перебування дітей співробітників та відвідувачів.
- Призначити радника з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, запобігання та протидії насильству за ознакою статі.
- Провести інформаційно-просвітницькі кампанії із рівності.
- Організувати функціонування відповідального підрозділу з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.
- Створити функціонування Комітету доступності.
- Передбачити у Регламенті ради громади наявні етичні стандарти недопущення публічних образливих висловлювань щодо осіб або груп осіб за їхніми ознаками (раса, колір шкіри, стать, інвалідність, місце проживання, релігійні переконання, сексуальна орієнтація, інше).

Чи дотримано представництво обох статей у депутатському корпусі та структурних підрозділах ОМС?

Аналіз складу депутатського корпусу Лисянської селищної ради підтвердив дотримання принципу рівності. Депутатський корпус Лисянської селищної ради складається з 26 осіб, з яких 8 жінок та 18 чоловіків. З 13 відділів селищної ради чоловіки очолюють 2. З 8 старостинських округів в 5 старостами є чоловіки.

----- Підсумковий бал: 1

Висновок: 8 балів

Мешканці громади можуть знайти контакти голови міської ради, сайт та офіційні сторінки у соціальних мережах постійно оновлюються, використовується декілька каналів інформування, доступна інформація для людей із порушеннями зору.

Проте інформація на запити надається не вчасно та не в повному обсязі, не систематично оприлюднюється поіменне голосування депутатів, відсутня можливість подання електронної петиції та не організуються зустрічі влади з волонтерами та громадськими активістами.

Варто звернути увагу на проведення системного інформування населення про час, місце проведення та питання, що виносяться на розгляд сесії, та забезпечення строків та порядку інформування мешканців громади про прийняті рішення.

Рівень моніторингу:

Здійснення повноважень місцевого самоврядування в умовах воєнного чи надзвичайного стану

Напрямок моніторингу:

Дотримання прав людини в умовах повномасштабного вторгнення

Чи бере участь ОМС у інформуванні мешканців місцевої громади про напрями розподілу повноважень на місцевому рівні між військовими адміністраціями та органами місцевого самоврядування в умовах воєнного стану?

Експерти не виявили доказів інформування населення щодо розподілу повноважень між військовими адміністраціями та Лисянською селищною радою на період воєнного стану.

Також не знайдено інформації про координацію селищної ради з військовими адміністраціями для отримання допомоги.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Провести інформування населення щодо повноважень органів місцевого самоврядування та військових адміністрацій в умовах воєнного стану.
- Розмістити інформацію на сайті селищної ради про взаємодію з гуманітарним штабом військових адміністрацій та обсягів отриманої від них гуманітарної допомоги.

Чи веде ОМС облік житла, в якому тимчасово розквартирували військовослужбовців (у зоні бойових дій)?

Враховуючи те, що громада не перебуває в зоні бойових дій, аналіз цього індикатора не проводився.

Чи дотримуються ОМС вимог щодо залучення працездатних осіб до суспільно корисних робіт в умовах воєнного стану?

Експерти не виявили інформації щодо чинних рішень Лисянської селищної ради про залучення мешканців територіальної громади до суспільно корисних робіт.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Провести інформування населення щодо порядку залучення працездатних мешканців місцевих громад до суспільно корисних робіт в умовах воєнного стану.

Чи забезпечує ОМС дотримання законодавства щодо залучення транспортних засобів та іншої техніки з метою виконання військово-транспортного обов'язку для потреб Збройних сил та інших потреб в умовах воєнного чи надзвичайного стану?

Експерти не виявили інформації про залучення та використання приватної техніки, транспортних засобів для виконання військово-транспортного обов'язку, мобілізації

чи інших потреб воєнного або надзвичайного стану у громаді.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Провести інформування населення щодо залучення та використання приватної техніки, транспортних засобів для виконання військово-транспортного обов'язку, мобілізації чи інших потреб воєнного або надзвичайного стану у громаді.

Чи сприяють ОМС особам, чиє нерухоме майно було знищене / пошкоджене внаслідок війни?

У громаді не було зафіксовано наслідків обстрілів, тож ведеться лише робота з інформування осіб, чиє нерухоме майно було знищене або пошкоджене.

Лисянська селищна рада здійснює інформування⁷⁵ постраждалого цивільного населення на власних інформаційних ресурсах щодо порядку фіксації знищеного або пошкодженого майна.

----- Підсумковий бал: 0

Чи сприяє ОМС/МВА розширенню спроможності медичних закладів щодо надання медичної допомоги під час воєнного стану?

Під час воєнного стану медики Лисянської територіальної лікарні⁷⁶ надають допомогу всім, хто її потребує.

Цілодобово у закладах працюють чергові лікарі. Крім своїх безпосередніх обов'язків, медики навчаються надавати першу допомогу при вогнепальних, осколочних пораненнях, хімічних опіках. Сформовано три бригади хірургів, які в разі потреби готові оперувати поранених. Є чіткі механізми поповнення запасів та їх оновлення. До лікарні влаштувалися висококваліфіковані хірурги з числа вимушених переселенців з Києва та Ірпеня.

----- Підсумковий бал: 1

Чи сприяє ОМС мешканцям громад у забезпеченні комунальних послуг під час воєнного стану?

На сайті громади, а також на сторінці в Фейсбук систематично розміщується інформація⁷⁷ щодо порядку отримання компенсації за житлово-комунальні послуги власникам, які надали житло внутрішньо переміщеним особам. Однак контент-аналіз відкритих джерел інформації не виявив звітів щодо використання бюджетних коштів для компенсації особам, що розмістили внутрішньо переміщених осіб.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Сформувавати перелік (реєстру) житлових приміщень, доступних для безоплатного розміщення внутрішньо переміщених осіб у Лисянській громаді.
- Забезпечити ведення обліку поданих заяв від мешканців громади про розміщення внутрішньо переміщених осіб.
- Забезпечити ведення обліку поданих заяв від мешканців на отримання компенсації витрат, що пов'язані з безоплатним тимчасовим розміщенням (перебуванням) внутрішньо переміщених осіб.
- Сформувавати перелік осіб, що розмістили у себе внутрішньо переміщених осіб та узагальненої інформації про компенсацію особам, що розмістили внутрішньо переміщених осіб.

⁷⁵ URL: <https://www.facebook.com/watch/?v=539188804213826>

⁷⁶ URL: <https://viche.ck.ua/lisyanshina/yak-praczyuye-lysyanska-likarnya-v-umovah-voyennogo-chasu/>

⁷⁷ URL: <https://www.facebook.com/lisyanskatg19301/posts/pfbid02L8gnpaAo2A5TsabJhWhndeXoR2w9rXDBu2ak62spzrmNxxWmB4ToVv29O6CTVUrEI>

Висновок: 2 бали

У громаді варто посилити інформаційну політику щодо інформування населення про зміни законодавства України в умовах воєнного стану. Окрему увагу потрібно приділити інформуванню щодо повноважень військових адміністрацій, порядку проведення суспільно корисних робіт, залучення транспорту для виконання військово-транспортного обов'язку.

Також необхідно провести інформування населення про перелік житлових приміщень для розміщення внутрішньо переміщених осіб та щодо обліку заяв від мешканців на отримання компенсації витрат, що пов'язані з безоплатним тимчасовим розміщенням (перебуванням) постраждалого цивільного населення.

ЗАГАЛЬНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Напрямок	Зараховано	Не Зараховано	Всього	Не оцінювався
 Безпека	1	8	9	
 Навколишнє природне середовище	3	18	21	
 Охорона здоров'я	6	6	12	
 Гідний рівень життя	8	6	14	
 Освіта і культурний розвиток	7	5	12	
 Праця та умови її реалізації	1	7	8	
 Участь у вирішенні місцевих справ, право на інформацію	8	10	18	
 Воєнний стан	2	4	7	1

ДОДАТОК 1

Дорожня карта забезпечення дотримання прав людини у Лисянській громаді

Мета і результати реалізації Дорожньої карти

Метою реалізації дорожньої карти у Лисянській територіальній громаді є забезпечення пріоритетності прав і свобод людини як визначального чинника у процесі здійснення повноважень органів місцевого самоврядування.

Результатом реалізації Дорожньої карти має стати запровадження системного підходу до забезпечення прав і свобод людини, узгодженості дій органів місцевого самоврядування, інститутів громадянського суспільства, суб'єктів господарювання, запровадження на території громади ефективного механізму реалізації та захисту прав і свобод людини.

Ефективна реалізація дорожньої карти сприятиме, зокрема, прогресу у виконанні міжнародних договорів України у сфері прав людини, у тому числі [Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони](#), реалізації [Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року](#), а також поліпшенню позицій України в міжнародних рейтингах з прав людини.

Принципи Дорожньої карти

Дорожня карта базується на таких принципах:

- верховенство права, законність і справедливість;
- рівність та недискримінація у забезпеченні прав і свобод людини;
- об'єктивність та обґрунтованість визначення проблем у сфері прав людини, оцінка їхнього масштабу, пошук оптимальних варіантів їх розв'язання;
- конкретність, досяжність цілей та вимірюваність очікуваних результатів реалізації;
- відкритість процесу реалізації дорожньої карти;
- забезпечення вчасного реагування на нові виклики, що існують у сфері прав людини.

Стратегічні напрями

Реалізація Дорожньої карти здійснюється за такими стратегічними напрямами:

§ 1. Забезпечення екологічних прав

Стратегічна ціль - навколишнє природне середовище є безпечним для життя та здоров'я мешканця територіальної громади; інформація про стан навколишнього природного середовища є доступною для населення.

Проблеми, на вирішення яких спрямований стратегічний напрям:

- загрозливий для здоров'я людей антропогенний вплив на навколишнє природне середовище;
- накопичення великих обсягів промислових та побутових відходів;
- погіршення гідрологічного режиму та екологічного стану водних об'єктів;
- необізнаність населення про екологічні права, механізми їх реалізації та захисту.

Завдання, спрямовані на досягнення цілі:

Вільний доступ до інформації про стан навколишнього природного середовища та вільне отримання, використання, поширення і зберігання такої інформації.

1. Розроблення та прийняття місцевої програми охорони навколишнього природного середовища, із визначенням кількості заходів та осіб, що беруть участь у реалізації програми, та визначенням впливу запланованих заходів та досягнення мети програми; встановленням строків виконання кожного із завдань програми. Одночасне запровадження системи оцінювання ефективності реалізації кожного із розділів програми та програми в цілому з визначенням посадової особи /осіб, відповідальних за оцінювання ефективності реалізації програми.

2. Створення окремого розділу на сайті ради «Екологія» та оприлюднення програми в текстовому та PDF-форматі.
3. Оприлюднення на сайті громади Правил благоустрою, затверджених рішенням Лисянської селищної ради від 07.07.2022 року №27-6/VIII).
4. Оприлюднення на сайті Програми благоустрою населених пунктів Лисянської територіальної громади на 2022-2027 роки. Системне інформування місцевих жителів про хід виконання програми, із підтвердженням виконання її якісних та кількісних показників.
5. Оприлюднення на сайті селищної ради в текстовому PDF-форматі програми «Питна вода» на 2023-2026 роки.
6. Оприлюднення на сайті громади в текстовому PDF-форматі затвердженого положення про інспекцію з благоустрою та результати її діяльності (щодо проведення перевірок, складання протоколів про адміністративні правопорушення та їх виконання, видання відповідних приписів). Проведення систематизації найбільш поширених у громаді порушень правил благоустрою та визначення алгоритму їх усунення (із залученням зацікавлених сторін).
7. Розроблення та розміщення на сайті громади в текстовому PDF-форматі схеми санітарного очищення громади.
8. Розроблення та розміщення на сайті громади місцевої цільової програми поводження з відходами із визначенням кількості заходів та осіб, що беруть участь у реалізації програми, та визначенням впливу запланованих заходів та досягнення мети програми; встановленням строків виконання кожного із завдань програми. Одночасне запровадження системи оцінювання ефективності реалізації кожного із розділів програми та програми в цілому із визначенням посадової особи/осіб, відповідальних за оцінювання ефективності реалізації програми.
9. Запровадження практики залучення населення до прийняття рішень з поліпшення стану екології у громаді та використання природних ресурсів (створення робочих груп, дорадчих органів, проведення консультацій тощо).
10. Запровадження практики проведення громадських слухань перед прийняттям місцевих політик із захисту навколишнього середовища (стратегій, програм, планів заходів).
11. Запровадження практики залучення громадськості до процесів проведення стратегічної екологічної оцінки планів та програм, містобудівної документації місцевого рівня (СЕО).
12. Розміщення на сайті міської ради та місцевих ЗМІ інформації про якість питної води, стан питного водопостачання та водовідведення, стан ґрунтів, повітря, біологічного розмаїття, лісів та зелених насаджень у громаді з визначеною системністю. Розміщення інформації про стан навколишнього середовища, динаміку його змін, джерела забруднення, розміщення відходів чи інші зміни навколишнього середовища і характер впливу екологічних факторів на здоров'я людей.

Озеленення, охорона зелених насаджень і водойм:

1. Впровадження системних заходів з озеленення, збереження зелених насаджень, охорони водойм від забруднення, у селах - у разі проведення системних заходів усунення забур'янених, зарослих дикорослими кущами та деревами, засмічених територій на заселених вулицях, охорони водойм від засмічення.
2. Розміщення на сайті звіту про проведення заходів із озеленення, охорони зелених насаджень і водойм.

Забезпечення належного поводження з твердими побутовими відходами, небезпечними побутовими відходами, зменшення негативного впливу несанкціонованих сміттєзвалищ на стан здоров'я мешканців громади.

1. Облаштування достатньої кількості контейнерних майданчиків, які нададуть змогу сортувати тверді побутові відходи як мінімум на три фракції (змішані, ПЕТ, папір, скло).
2. Встановлення достатньої кількості контейнерів для збору небезпечних відходів: батарейки, батареї, акумулятори, електронні відходи; проведення інформаційної кампанії щодо місць розміщення таких відходів.

3. Запровадження системної діяльності постійно діючої комісії з питань поводження з безхазяйними відходами, систематична організація збору та вивезення безхазяйних відходів.
4. Впровадження інновацій, направлених на зменшення негативного впливу побутових відходів на довкілля, водні ресурси та атмосферне повітря.

Ефективність реалізації локальних програм з екологічних прав:

1. Розроблення системи оцінювання ефективності реалізації програм та визначення відповідальних осіб/підрозділів міської ради за проведення такої оцінки.
2. Встановлення строків виконання за кожним завданням, визначеним програмою.
3. Оприлюднення на сайті селищної ради звітів про хід виконання програм.
4. Визначення результатів реалізації програм: кількість заходів та осіб, які в них мають прийняти, яким чином проведення заходів вплине на досягнення мети програми.

Підвищення рівня поінформованості населення про екологічні права, механізми їх реалізації та захисту.

Впровадження системних заходів, які будуть спрямовані на екологічну просвіту та екологічне виховання громадян:

- функціонування еколого-просвітницьких таборів, клубів; проведення обговорень, круглих столів; організація екологічних виставок; друк екологічних часописів або видань; залучення місцевих засобів масової інформації до поширення екологічних знань і висвітлення кращих екологічних практик; проведення днів захисту від екологічної небезпеки; тренування дій у випадках екологічних надзвичайних подій.

Очікувані результати:

- забезпечення вільного доступу мешканців територіальної громади до інформації про стан навколишнього природного середовища та вільне отримання, використання, поширення і зберігання такої інформації;
- запровадження та реалізація ефективних програм з екологічної безпеки;
- активізація залучення мешканців територіальної громади до вирішення питань екологічної безпеки;
- запровадження роздільного сортування твердих побутових відходів та збору й утилізації небезпечних побутових відходів.

§ 2. Забезпечення права людини на охорону здоров'я

Стратегічна ціль - кожен в громаді має рівний доступ до якісної медичної допомоги та медичного обслуговування.

Проблеми, на вирішення яких спрямований стратегічний напрям:

- нерівний доступ до медичної допомоги;
- неефективна система забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення, захисту проти біологічних загроз;
- відсутня сучасна система реабілітації у сфері охорони здоров'я як забезпечення права особи на досягнення та підтримання оптимального рівня функціонування у середовищі;
- порушення прав осіб, які потерпають від психічних розладів; стигматизація таких осіб;
- порушення гідності пацієнтів під час надання медичної допомоги та медичного обслуговування;
- високий рівень передчасної смертності;
- недостатня доступність закладів охорони здоров'я та медичних послуг для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

Завдання, спрямовані на досягнення цілі:

Вільний доступ до інформації щодо забезпечення права людини на охорону здоров'я та вільне отримання, використання, поширення і зберігання такої інформації.

1. Створення на сайті громади окремого розділу «Охорона здоров'я» та оприлюднення програми в текстовому PDF-форматі. В розділі оприлюднювати інформацію щодо можливості скористатись правом на отримання безкоштовних ліків для визначених пільгових категорій мешканців територіальної громади із зазначенням алгоритму. Також оприлюднювати інформацію про надання паліативної допомоги та її різновидів.
2. Визначення результатів реалізації програм: кількість заходів та осіб, яких в них мають прийняти, яким чином проведення заходів вплине на досягнення мети програми.
3. Встановлення строків виконання за кожним завданням, визначеним програмами.
4. Розроблення системи оцінювання ефективності реалізації програм та визначення відповідальних осіб/підрозділів міської ради за проведення такої оцінки.
5. Запровадження практики залучення населення до прийняття рішень у сфері охорони здоров'я (створення робочих груп, дорадчих органів, проведення консультацій тощо).
6. Оприлюднення на сайті селищної ради звітів за підсумками реалізації програм.

Покращення ефективності роботи системи охорони здоров'я, враховуючи потреби жителів територіальної громади.

1. Розроблення та запровадження систематичного графіка прийому лікарями пацієнтів у вечірній час та /або у суботу.
2. Розроблення та запровадження окремих часів прийому для батьків, які мають малолітніх дітей (немовлят).
3. Облаштування умов для забезпечення комфортного перебування у закладі охорони здоров'я сімей з дітьми (зокрема, облаштування дитячих куточків та кімнат для мам з немовлятами).
4. Розроблення окремої місцевої програми з підтримки лікарів, з метою залучення кваліфікованих лікарів до роботи у громаді шляхом запровадження: додаткової фінансової винагороди для лікарів; програми забезпечення житлом лікарів та середнього медичного персоналу; забезпечення за потреби необхідними матеріально-технічними засобами; виділення земельних ділянок тощо.
5. Під час розроблення та виконання місцевої програми з охорони здоров'я передбачити фінансування з метою закупівлі та забезпечення безкоштовними ліками певної категорії громадян.
6. Передбачити виділення коштів на забезпечення ліками за рахунок коштів програми пільгові категорії населення (діти віком до трьох років; особи з інвалідністю; учасники бойових дій; особи, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи; особи з протипоказаннями вагітності; пенсіонери, які отримують мінімальний розмір пенсії).
7. Розробити алгоритм для пільгових категорій мешканців громади щодо звернення та отримання безкоштовних ліків за рахунок виконання місцевої програми.
8. Інформувати на сайті громади та у закладах охорони здоров'я про можливість скористатись програмою для отримання ліків та засобів медичного призначення.
9. Систематично оприлюднювати інформацію про реалізацію програми із забезпечення пільгових категорій безкоштовними ліками та засобами медичного призначення.
10. У разі наявності потреби у територіальній громаді створити хоспісні відділення у закладах охорони здоров'я та /або організувати надання первинної паліа-

тивної допомоги в наявних медичних закладах громади, в тому числі з виїздом додому до пацієнта. Забезпечити створення та організацію роботи мультидисциплінарної мобільної бригади паліативної допомоги із залученням медичних психологів, соціальних працівників та інших фахівців за потребою, а також волонтерів, найближчих родичів або опікунів хворого.

Запровадження психологічної підтримки мешканців територіальної громади

Передбачити соціальне замовлення з надання послуг психологічної допомоги та системне інформування мешканців громади про можливість отримання психологічної допомоги.

Доступність місцевих закладів охорони здоров'я для мешканців територіальної громади:

1. Проведення аудиту доступності медичних закладів, за результатами якого розробити та прийняти місцеву програму щодо забезпечення доступності, в тому числі архітектурної, в медичних закладах громади. Встановлення тактильних спрямовувачів та омнемосхеми при вході в будівлі медичних закладів. Встановлення таблички зі шрифтом Брайля на вході до будівель медичних закладів.
2. У чинних закладах охорони здоров'я облаштувати щонайменше одну доступну для осіб, які пересуваються на колісних кріслах, санітарно-гігієнічну кімнату із допоміжними поручнями біля унітаза, призначену для відвідувачів обох статей.

§ 3. Забезпечення права на освіту

Стратегічна ціль – кожен має рівний доступ до якісної освіти, що здобувається в умовах безпечного освітнього середовища та зміст якої включає, серед іншого, формування в учасників освітнього процесу поваги до прав людини, її гідності, засад демократії, ненасильницької культури та культури доброчесності.

Проблеми, на вирішення яких спрямований стратегічний напрям:

- нерівний доступ до освіти різних груп населення, зокрема осіб з особливими освітніми потребами;
- забезпечення здобувачів освіти безпечними умовами для її здобуття.

Завдання, спрямовані на досягнення цілі:

Безпечні умови для здобуття освіти для дітей та педагогічних колективів:

1. Проведення аудиту наявності та доступності укриттів для здобувачів освіти та педагогічного персоналу у закладах освіти територіальної громади.
2. Розроблення заходів, спрямованих на забезпечення поліпшення умов наявних укриттів та/або забезпечення їхньої модернізації або побудови нових.

Вільний доступ до інформації про освіту:

1. Створення окремого розділу на сайті ради «Освіта» та оприлюднення програми в текстовому PDF-форматі.
2. Визначення результатів реалізації програм: кількість заходів та осіб, яких в них мають прийняти, яким чином проведення заходів вплине на досягнення мети програми.
3. Встановлення строків виконання за кожним завданням, визначеним програмами.
4. Розроблення системи оцінювання ефективності реалізації програм та визначення відповідальних осіб/підрозділів міської ради за проведення такої оцінки.
5. Запровадження практики залучення населення до прийняття рішень з поліпшення стану освіти у громаді (створення робочих груп, дорадчих органів, проведення консультацій тощо).
6. Оприлюднення на сайті ради звіту про хід виконання програм.

Сталість педагогічних колективів:

1. Сприяння покращенню житлово-побутових умов працівників освіти шляхом пошуку можливостей закладання фінансування на окремі заходи в цільових місцевих програмах.
2. Залучення молодих випускників педагогічних вузів до професійної діяльності в освітніх закладах громади, із запровадженням системи додаткової заробітної плати за рахунок коштів територіальної громади.
3. Залучення педагогічних працівників зі складу внутрішньо переміщених осіб, що проживають на території громади.
4. Забезпечення можливості пільгового проїзду педагогічним працівникам, які працюють у закладах освіти, розташованих у сільській місцевості.

Забезпечення освітніх потреб дітей з особливими освітніми потребами:

1. Забезпечення наявності допоміжних послуг та засобів навчання. Приклади допоміжних послуг / засобів у школі: перекладач жестової мови для нечуючих дітей; підручники, наочність у доступному форматі для незрячих та дітей з порушеннями зору, інші засоби для навчання дітей з інвалідністю / порушеннями здоров'я.
2. Забезпечення безперешкодного доступу до навчальних закладів для дітей з інвалідністю.

Рівність якості освіти за показником "місто-село":

1. Створення рівного доступу до якісної позашкільної освіти за показником «місто-село».
2. Забезпечити видатки на заклади позашкільної освіти з бюджету громади, зокрема на заміну застарілої матеріально-технічної бази та модернізацію комп'ютерної техніки.
3. Розглянути можливості довозу дітей з сільської місцевості до закладів позашкільної освіти.

Очікувані результати: освітнє середовище є безпечним й інклюзивним, таким, що ґрунтується на повазі до прав людини та її гідності; освітні послуги є якісними та доступними; здобувачі освіти та педагогічні колективи мають безпечні умови здобуття освіти, включно із наявністю необхідної кількості укріплень, що відповідають вимогам безпеки.

ДОДАТОК 2

Аналіз місцевих цільових програм та карта рекомендацій

Програма забезпечення осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю, інших окремих категорій населення медичними виробами та іншими засобами в Лисянській об'єднаній територіальній громаді на 2022-2024 роки

ЗАГАЛЬНЕ РЕЗЮМЕ ПРОГРАМИ

Ініціатор розроблення програми	КНП «Лисянський ЦПМСД»		
Розробник програми	КНП «Лисянський ЦПМСД»		
Співрозробник програми	-		
Відповідальний виконавець програми	КНП «Лисянський ЦПМСД»		
Учасники програми	КНП «Лисянський ЦПМСД»		
Термін реалізації програми	2022 -2024 роки		
Джерела фінансування програми	Кошти місцевого бюджету - ТГ, кошти інших джерел, не заборонених чинним законодавством		
Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, всього по роках	338,4 тис. грн		
	2022	2023	2024
	50,4	144,0	144,0
Кошти бюджету міської територіальної громади	50,4	144,0	144,0
Обласний бюджет	-	-	-
Державний бюджет	-	-	-

Чи було проведено аналіз поточної ситуації, визначено проблематику?

Програма не містить розділу, який би описував аналіз поточної ситуації чи проблематику, на вирішення якої спрямовано саму програму. В запропонованому для аналізу документі є розділ "Загальна частина", в якій мова йде про законодавчі підстави розробки програми, а також повноваження різних суб'єктів, які визначають потреби в забезпеченні медичними виробами різних категорій осіб.

Чи залучено мешканців громади до обговорення програми?

На офіційному сайті громади не знайдено інформації про залучення мешканців (чи представників цільової групи) до обговорення проекту програми. В самому тексті програми така інформація відсутня.

Ким створювалась програма?

Ініціатором, розробником та відповідальним виконавцем програми є КНП «Лисянський ЦПМСД».

Структура програми

За рекомендаціями фахівців, структура програми має містити такі розділи:

- паспорт програми;
- склад проблеми та обґрунтування необхідності її розв'язання програмним методом;
- мета програми;
- обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми;
- строки та етапи виконання програми;
- напрями діяльності, завдання та заходи програми;
- ресурсне забезпечення програми;
- заходи програми;
- очікувані кінцеві результати виконання програми, визначення її ефективності;
- координація та контроль за ходом виконання програми.

Запропонована для аналізу програма містить такі розділи:

- Загальна частина
- Мета програми
- Завдання програми
- Перелік завдань і заходів програми
- Очікувані результати виконання програми
- Фінансове забезпечення програми
- Координація та контроль за виконанням програми

Окремими додатками до програми подано паспорт програми, а також розрахунок потреби в коштах на реалізацію програми на 2022-2024 роки.

Можна зробити висновок, що структура програми частково відповідає рекомендованому. Водночас варто зазначити, що програма не містить ключових елементів, які нівелюють розуміння необхідності виконання її заходів, а саме: програма не містить опису проблеми, а також обґрунтування необхідності її розв'язання програмним методом.

Також потрібно звернути увагу на те, що основними завданнями програми визначено такі:

- здійснення моніторингу щодо потреби осіб з інвалідністю та дітей з інвалідністю, інших окремих категорій населення у медичних виробках та засобах;
- визначення щорічної потреби у медичних виробках на кожну особу з інвалідністю та дітей з інвалідністю, інших окремих категорій населення;
- закупівля медичних виробів та засобів;
- проведення реабілітаційних заходів шляхом забезпечення медичними виробами та засобами за рецептами лікарів відповідно до потреби;
- ведення первинної облікової медичної документації щодо забезпечення осіб з інвалідністю та дітей з інвалідністю, інших окремих категорій населення у медичних виробках та засобах згідно з вимогами МОЗ України.

Але додаток "Розрахунок потреби в коштах на реалізацію програми на 2022-2024 роки" містить видатки лише на закупівлю медичних виробів, а саме:

- сечоприймачі;
- урологічні прокладки;
- калоприймачі;
- мішок уростомний;
- катетери для санації.

Незрозуміло, яким чином буде досягнуто завдань програми та її мети, якщо передбачені лише такі видатки.

Програма містить розділ 5 "Очікувані результати виконання програми", а саме (далі цитата):

Виконання заходів програми дасть змогу:

- забезпечити потребу в медичних виробках та інших засобах медичного призначення осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю, інших окремих категорій населення з вираженим порушенням функцій органів та систем;
- покращити соціальну адаптацію та якість життя осіб з інвалідністю та дітей з інвалідністю, інших окремих категорій населення.

Показниками ефективності реалізації програми будуть системні позитивні зміни у стані здоров'я громадян певних категорій, а також постійна турбота та увага влади до стану здоров'я мешканців громади.

Варто звернути увагу, що очікувані результати не містять жодних числових показників (скільки взагалі таких осіб, скільки з них дітей тощо), які дали б можливість під час оцінки успішності та ефективності реалізації програми зробити висновок про досягнення чи недосягнення конкретних очікуваних результатів.

Також не зрозуміло, як в принципі можна досягти таких результатів, якщо програмою передбачено кошти лише на закупівлю калоприймачів.

Варто зазначити, що програма взагалі не містить будь-яких вимог щодо проведення моніторингу та оцінки ефективності її реалізації, а також звітування за результатами її виконання. В розділі VII. "Координація та контроль за виконанням програми" зазначено, що "Контроль за виконанням програми покладається на Лисянську об'єднану територіальну громаду". Таке твердження є некоректним з двох причин:

1. Наразі відсутнє таке адміністративно-територіальне утворення, як Лисянська об'єднана територіальна громада (є Лисянська селищна територіальна громада).
2. Визначення всієї територіальної громади як суб'єкта контролю за виконанням програми не містить конкретного суб'єкта (виконавчий комітет селищної ради, селищна рада, відповідна депутатська комісія тощо), який би цей контроль здійснював.

Чи проходить програма процедуру оцінки?

На сайті не було знайдено звітів за результатами оцінки реалізації програми.

В розділі "Програми"⁷⁸, а також в розділі "Програми розвитку"⁷⁹ будь яка інформація відсутня.

Вкладка "Громадські обговорення" - взагалі видає помилку.⁸⁰

Водночас варто додати, що за відсутності чітких кількісних та якісних показників програми провести об'єктивну оцінку успішності її реалізації є неможливим.

Водночас варто додати, що за відсутності чітких кількісних та якісних показників програми провести об'єктивну оцінку успішності її реалізації є неможливим.

Чи виділялися кошти на реалізацію програми?

Загалом на реалізацію програми передбачено 338,4 тис. грн, з них:

- 2022 рік - 50 400 гривень;
- 2023 рік - 144 000 гривень;
- 2024 рік - 144 000 гривень;

Варто зазначити, що всі ці видатки передбачені на виконання лише одного заходу програми, а саме: закупівлю калоприймачів, причому в 2022 році - для 2 осіб, в 2023 та 2024 роках - для 5 осіб. На закупівлю всіх інших медичних виробів, які згадуються в програмі, кошти не передбачені.

Тут напрошуються 2 висновки: або людей, які потребують саме такі медичних виробів в громаді немає (тоді навіщо було включати зазначений перелік медичних виробів в програму?), або в громаді не проводиться реальне відслідковування потреб осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю, інших окремих категорій населення в забезпеченні медичними виробами.

В Програмі економічного та соціального розвитку Лисянської територіальної громади на 2023 рік передбачений захід "Забезпечити потребу в медичних виробках та інших засобах медичного призначення осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю, інших окремих

⁷⁸ URL: <https://lysianka-otg.gov.ua/index.php/biudzhet/prohramy>

⁷⁹ URL: <https://lysianka-otg.gov.ua/index.php/rozvytok/prohramy-rozvytku>

⁸⁰ URL: <https://lysianka-otg.gov.ua/index.php/rozvytok/hromadski-obhovorennia>

категорій населення з вираженим порушенням функцій органів та систем”, на який з бюджету громади передбачені видатки в сумі 144 000 гривень.

Це цілком відповідає видаткам, зазначеним в Програмі забезпечення осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю, інших окремих категорій населення медичними виробами та іншими засобами в Лисянській об’єднаній територіальній громаді на 2022-2024 роки на 2023 рік. Але інформація, чи ці видатки планується здійснити в 2023 році, потребує уточнення.

Чи є звіти по результатах виконання програм?

Звітів за результатами виконання Програми на офіційному сайті громади⁸¹ не виявлено:

В розділі “Програми”⁸², а також в розділі “Програми розвитку”⁸³ будь-яка інформація відсутня.

Вкладка “Громадські обговорення” взагалі видає помилку⁸⁴.

Але за відсутності чітко визначеної проблематики, на вирішення якої спрямовано програму, а також через відсутність жодних числових показників, які дали б можливість під час оцінки успішності та ефективності реалізації програми, зробити висновок про досягнення чи недосагнення конкретних очікуваних результатів, підготовка звітів може перетворитися на просту формальність.

Програма розвитку паліативної допомоги на 2022-2024 роки

ЗАГАЛЬНЕ РЕЗЮМЕ ПРОГРАМИ

Ініціатор розроблення програми	КНП «Лисянський ЦПМСД»		
Розробник програми	КНП «Лисянський ЦПМСД»		
Співрозробник програми	-		
Відповідальний виконавець програми	КНП «Лисянський ЦПМСД»		
Учасники програми	КНП «Лисянський ЦПМСД»		
Термін реалізації програми	2022 -2024 роки		
Джерела фінансування програми	Кошти місцевого бюджету - ТГ, кошти інших джерел, не заборонених чинним законодавством		
Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, всього по роках	341,0 тис. грн		
	2022	2023	2024
	87,0	142,0	112,0
Кошти бюджету міської територіальної громади			
Обласний бюджет	-	-	-
Державний бюджет	-	-	-

⁸¹ URL:<https://lysianka-otg.gov.ua/>

⁸² URL:<https://lysianka-otg.gov.ua/index.php/biudzhet/prohramy>

⁸³ URL:<https://lysianka-otg.gov.ua/index.php/rozvytok/prohramy-rozvytku>

⁸⁴ URL:<https://lysianka-otg.gov.ua/index.php/rozvytok/hromadski-obhovorennia>

Чи було проведено аналіз поточної ситуації, визначено проблематику?

В структурі програми відсутній розділ, який визначає проблему, на вирішення якої спрямовано програму. В тексті програми є розділ “Загальні положення програми”, але він приблизно на 90% дублює текст Концепції Державної програми розвитку паліативної та хоспісної допомоги в Україні на 2010-2014 р.р.⁸⁵ Але ця інформація не відображає місцевий контекст.

Чи залучено мешканців громади до обговорення програми?

На офіційному сайті громади не знайдено інформації про залучення мешканців (чи представників цільової групи) до обговорення проєкту програми. В самому тексті програми така інформація відсутня.

Ким створювалась програма?

Ініціатором, розробником, відповідальним виконавцем та учасником програми є КНП «Лисянський ЦПМСД».

Структура програми

За рекомендаціями фахівців, структура програми має містити такі розділи:

- паспорт програми;
- склад проблеми та обґрунтування необхідності її розв’язання програмним методом;
- мета програми;
- обґрунтування шляхів і засобів розв’язання проблеми;
- строки та етапи виконання програми;
- напрями діяльності, завдання та заходи програми;
- ресурсне забезпечення програми;
- заходи програми;
- очікувані кінцеві результати виконання програми, визначення її ефективності;
- координація та контроль за ходом виконання програми.

Запропонована для аналізу програма містить такі розділи:

- Загальні положення програми
- Мета програми
- Завдання та заходи програми
- Фінансове забезпечення
- Очікувані результати
- Механізм реалізації програми
- Окремим додатком до програми подано паспорт програми та завдання і заходи з виконання програми паліативної допомоги на 2022 – 2024 роки.

Можна зробити висновок, що структура програми частково відповідає рекомендованому. Водночас варто зазначити, що програма не містить ключових елементів, які нівелюють розуміння необхідності виконання її заходів, а саме: програма не містить кількісних показників щодо кількості паліативних хворих, а також інформації про те, які саме проблеми в громаді має вирішувати ця програма.

Також потрібно звернути увагу на те, що програмою визначено такі основні завдання:

- формування системи ефективної паліативної допомоги відповідно до потреб людей та міжнародних стандартів;
- забезпечення на цьому етапі потреби у паліативній допомозі на 50%, завдяки розвитку мобільних служб паліативної допомоги та догляду вдома, а також усунення нормативних перешкод щодо забезпечення пацієнтів паліативної допомоги необхідними засобами для лікування болю;
- охоплення паліативною допомогою людей похилого віку, онкологічних хворих, хворих на СНІД та інших пацієнтів, які потребують паліативної допомоги незалежно від захворювання;
- забезпечення не менш як 80 відсотків паліативних хворих ефективними знебо-

⁸⁵ URL: <https://novitsky.livejournal.com/110991.html>

- лювальними засобами як в умовах стаціонару, так і вдома;
- запровадження методів раннього виявлення та надання паліативної допомоги з метою усунення болю і досягнення кращої якості життя пацієнтів, їхніх рідних та близьких;
- формування ефективної системи підготовки медичних працівників з питань паліативної допомоги, діагностики та лікування болю при наданні паліативної допомоги, соціальної, психологічної та духовної допомоги паліативним хворим та їхнім рідним;
- проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи серед населення;
- привернути увагу до сучасних підходів до організації та надання паліативної та хоспісної допомоги;

Окремо зазначено, що "Перелік завдань і заходів з виконання Програми наведено у додатку 2".

Натомість в зазначеному додатку є згадка лише про 2 завдання програми, які не відповідають поданому вище переліку, а саме:

Організація єдиної системи паліативної допомоги, надання загальної та спеціалізованої паліативної допомоги.

Організація інформаційного забезпечення населення з питань паліативної допомоги та активізація волонтерського руху.

Програма містить розділ "Очікувані результати", інформація в якому є логічним продовженням розділу "Завдання і заходи програми", що є цілком позитивним моментом. Але зазначені очікувані результати містять лише відсоткові значення. За відсутності інформації в програмі про кількість паліативних хворих в громаді всі ті відсотки стають незрозумілими показниками.

Для прикладу:

- "забезпечити на цьому етапі потребу у паліативній допомозі на 50%...": 50% – це від якої кількості хворих, що потребують такої допомоги?
- "забезпечити не менш як 80 відсотків паліативних хворих ефективними знеболювальними засобами як в умовах стаціонару, так і вдома": 80% – це скільки?

Такий підхід не дасть можливості під час оцінки успішності та ефективності реалізації програми зробити висновок про досягнення чи недосягнення конкретних очікуваних результатів.

Також не зрозуміло, як в принципі можна досягти таких результатів, якщо програмою передбачено кошти лише на:

- Призначення відповідальних осіб за надання паліативної допомоги з проходження курсів на базі КЗ «ЧООД» Черкаської обласної ради - 6000 грн на 3 роки (незрозуміло, на що саме будуть витрачені кошти, якщо захід передбачає прийняття рішення керівником);
- Створення кабінету протибольової терапії – 10 000 грн (знову ж таки не зрозуміло, на що саме кошти: ремонт? обладнання?);
- Створення мультидисциплінарної виїзної бригади, що складається з лікарів ЗПСМ, медичних сестер, психолога – 15 000 грн (знову ж таки не зрозуміло, на що саме кошти: закупівля авто? ремонт приміщення? закупівля обладнання?);
- Оснащення виїзної мультидисциплінарної бригади апаратурою та інвентарем для догляду за невиліковними хворими – 80 000 грн (якого саме обладнання?);
- Забезпечення лікування паліативних хворих в амбулаторних умовах лікарськими засобами, технічними та іншими засобами реабілітації, виробами медичного призначення згідно зі стандартизованими протоколами - 220 000 грн (також не зрозуміло, що саме мають придбати?);
- Розробка та поширення літератури, буклетів, листів для широкого загалу – 10 000 грн (не визначено кількості такої продукції).

Варто зазначити, що програма взагалі не містить будь-яких вимог щодо проведення моніторингу та оцінки ефективності її реалізації, а також звітування за результатами її виконання. В розділі "Механізм реалізації програми" зазначено, що "Контроль за вико-

нанням програми покладається на Лисянську об'єднану територіальну громаду". Таке твердження є некоректним з двох причин:

Наразі відсутнє таке адміністративно-територіальне утворення, як Лисянська об'єднана територіальна громада (є Лисянська селищна територіальна громада);

Визначення всієї територіальної громади, як суб'єкта контролю за виконанням програми не містить конкретного суб'єкта (виконавчий комітет селищної ради, селищна рада, відповідна депутатська комісія тощо), який би цей контроль здійснював.

Також варто зазначити, що в самому рішенні селищної ради про затвердження програми зазначено (п.3): "Контроль за виконанням рішення покласти на постійну комісію з питань планування, фінансів та бюджету".

Чи проходить програма процедуру оцінки?

На сайті не було знайдено звітів за результатами оцінки реалізації програми.

В розділі "Програми"⁸⁶, а також в розділі "Програми розвитку"⁸⁷ будь-яка інформація відсутня.

Вкладка "Громадські обговорення" взагалі видає помилку.⁸⁸

Водночас варто додати, що за відсутності чітких кількісних та якісних показників програми провести об'єктивну оцінку успішності її реалізації є неможливим.

Чи виділялися кошти на реалізацію програми?

Загалом на реалізацію програми передбачено 341000 тис. гривень, з них:

- 2022 рік – 87000 гривень;
- 2023 рік – 142000 гривень;
- 2024 рік – 112000 гривень;

В Програмі економічного та соціального розвитку Лисянської територіальної громади на 2023 рік передбачений захід "Забезпечення паліативною допомогою людей похилого віку, онкохворих, хворих на СНІД та інших пацієнтів необхідними лікарськими засобами (пільгові рецепти), технічними та іншими засобами реабілітації, виробами медичного призначення", на який з бюджету громади передбачені видатки в сумі 105 000 гривень.

Натомість Програмою розвитку паліативної допомоги на 2022-2024 роки в 2023 році передбачені видатки в сумі 142000 гривень. Різниця складає 37 000 гривень. Але через те, що в самій програмі видатки вказані не чітко, наразі неможливо визначити, які саме видатки не буде профінансовано в 2023 році. Така інформація потребує уточнення.

Чи є звіти по результатах виконання програм?

Звітів за результатами виконання програми на офіційному сайті громади⁸⁹ не виявлено.

В розділі "Програми"⁹⁰, а також в розділі "Програми розвитку"⁹¹ будь-яка інформація відсутня.

Вкладка "Громадські обговорення" взагалі видає помилку.⁹²

Але за відсутності чітко визначеної проблематики, на вирішення якої спрямовано програму, а також через відсутність жодних числових показників, які дали б можливість під час оцінки успішності та ефективності реалізації програми зробити висновок про досягнення чи недосагнення конкретних очікуваних результатів, підготовка звітів може перетворитися на просту формальність.

---

⁸⁶ URL:<https://lysianka-otg.gov.ua/index.php/biudzhet/prohramy>

⁸⁷ URL:<https://lysianka-otg.gov.ua/index.php/rozvytok/prohramy-rozvytku>

⁸⁸ URL:<https://lysianka-otg.gov.ua/index.php/rozvytok/hromadski-obhovorennia>

⁸⁹ URL:<https://lysianka-otg.gov.ua/>

⁹⁰ URL:<https://lysianka-otg.gov.ua/index.php/biudzhet/prohramy>

⁹¹ URL:<https://lysianka-otg.gov.ua/index.php/rozvytok/prohramy-rozvytku>

⁹² URL:<https://lysianka-otg.gov.ua/index.php/rozvytok/hromadski-obhovorennia>.

Програма економічного та соціального розвитку Лисянської територіальної громади на 2023 рік

ЗАГАЛЬНЕ РЕЗЮМЕ ПРОГРАМИ

Ініціатор розроблення програми	Інформація в програмі відсутня (зазвичай це селищний голова, який видає відповідне розпорядження)
Розробник програми	В програмі зазначено, що це Лисянська селищна рада (хоча мав би бути вказаний конкретний структурний підрозділ, який цим займався)
Співрозробник програми	Інформація в програмі відсутня
Відповідальний виконавець програми	
Учасники програми	
Термін реалізації програми	2023 рік
Джерела фінансування програми	Фінансування заходів програми планується здійснювати за рахунок коштів державного та місцевого бюджетів у межах бюджетних призначень на відповідний рік, передбачених на виконання заходів програми, та інших джерел, не заборонених чинним законодавством.
Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, всього по роках	171 077 100 гривень
Кошти бюджету міської територіальної громади	Програма не містить чіткого розподілу за "походженням" конкретних коштів
Обласний бюджет	
Державний бюджет	

Чи було проведено аналіз поточної ситуації, визначено проблематику?

В програмі відсутній окремий розділ, який би визначав перелік проблем, на вирішення яких спрямовано програму. Але в тексті програми зазначається, що (далі - цитата):

"Програма економічного та соціального розвитку Лисянської територіальної громади розроблена... .. на основі результатів аналізу проблем та першочергових потреб громадян, які проживають на території утвореної територіальної громади". Але інформація про те, як відбувався сам процес аналізу, а також перелік самих проблем в тексті програми відсутній.

Варто зазначити, що в розділі 2 "Аналітична частина" програми міститься інформація про проблеми в окремих сферах, а саме:

- В територіальній громаді зберігається тенденція щорічного зменшення чисельності постійного населення в результаті стабільного перевищення рівня смертності над народжуваністю, загальним процесом старіння населення і негативним сальдо міграції. Також в зв'язку з військовим станом відбувається різке збільшення чисельності внутрішньо переміщених осіб.
- Наразі головною проблемою є виконання капітальних та поточних ремонтів дорожньої інфраструктури на всій території Лисянської громади.
- Задовільно здійснюється торговельне забезпечення мешканців селища.

Але це майже вся інформація, де згадуються проблеми громади.

Чи залучено мешканців громади до обговорення програми?

На офіційному сайті громади не знайдено інформації про залучення мешканців (чи представників цільової групи) до обговорення проєкту програми. В самому тексті програми така інформація відсутня.⁹³

Ким створювалась програма?

В тексті програми зазначено таке: “Програму економічного та соціального розвитку Лисянської територіальної громади на 2023 рік (далі – програма) розроблено Лисянською селищною радою з метою створення та втілення єдиної політики розвитку територіальної громади, визначено конкретні цілі та пріоритети розвитку”.

Це не зовсім коректне формулювання, тому що завжди є конкретний структурний підрозділ, який збирає інформацію від інших суб'єктів, систематизує її та готує кінцевий варіант проєкту програми.

Розробці програми має передувати розпорядження міського голови, в якому визначено відповідальний структурний підрозділ, терміни і т.д. На сайті селищної ради в розділі “Розпорядження селищного голови” відповідне розпорядження відсутнє⁹⁴:

Окремо варто зазначити, що на офіційному порталі Лисянської громади оприлюднено всього 8 розпоряджень селищного голови за 2022 рік і лише 13 - за 2023 рік. Але це вже питання про дотримання вимог Закону України “Про доступ до публічної інформації”.

Структура програми

Програма має таку структуру:

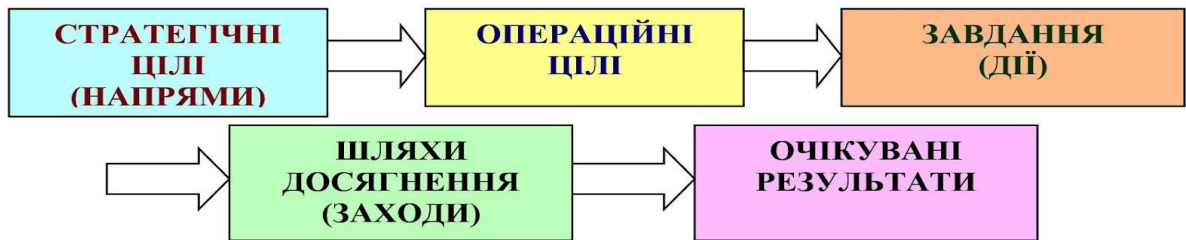
1. Вступ
2. Аналітична частина
  - Загальна характеристика громади
  - Демографічна характеристика
  - Транспортна інфраструктура
  - Житлово-комунальна інфраструктура
  - Економічна характеристика громади
  - Соціальна інфраструктура
3. Основні завдання реалізації програми
  - Економічно-соціальний і культурний розвиток, планування та облік
  - Управління комунальною власністю
  - Житлово-комунальне господарство, транспорт, зв'язок, інфраструктура
  - Формування інформаційного середовища
  - Реалізація пріоритетних завдань в галузі водопостачання
  - Реалізація пріоритетних завдань каналізаційної мережі селища
  - Сфера освіти громади
  - Сфера культури
  - Збереження історичної і культурної спадщини громади
  - Сфера фізкультури та спорту
  - Сфера музичної освіти
  - Сфера охорони здоров'я
  - Регулювання земельних відносин та охорона навколишнього природного середовища на території громади
  - Сфера соціального захисту населення
  - Забезпечення законності та правопорядку, охорони прав, свобод і законних інтересів жителів громади
  - Система управління твердими побутовими відходами
  - Ліквідація стихійних звалищ твердих побутових відходів
  - Благоустрій території громади

⁹³ URL:<http://lysianka-otg.gov.ua/index.php/press-tsentr/hromadski-obhovorennia>

⁹⁴ URL:<http://lysianka-otg.gov.ua/index.php/dokumenty/rozporiadzhennia-selyshchnoho-holovy?start=10>

- Підвищення екологічної культури населення
  - Підвищення екологічної безпеки населення у зв'язку зі зміною клімату
  - Розвиток зеленого туризму
  - Надання адміністративних послуг
4. План заходів програми, реалізацію яких заплановано у 2023 році
  5. Перелік інфраструктурних проєктів (об'єктів) та придбання основних засобів Лисянської селищної громади, реалізація яких планується у 2023 році
  6. Фінансове забезпечення реалізації програми
  7. Моніторинг та оцінка результативності реалізації програми

Можна зробити висновок, що структура програми містить всі необхідні розділи. Водночас варто зазначити, що програма не містить ключових елементів, які нівелюють розуміння необхідності виконання її заходів, а саме: програма не містить загальної інформації про розробників і т.д, незрозумілим є, які саме проблеми в громаді має вирішувати ця програма, а також відсутні стратегічні та операційні цілі. Окрім наявної в програмі інформації, викладеної та структурованої, сама програма повинна мати структуру, зображену на малюнку:

Окремо варто зазначити про змістовне наповнення цих розділів. Для прикладу, в розділі "Аналітична частина" міститься статистична інформація про громаду. Це дає певне розуміння стану, в якому перебувають окремі галузі, але абсолютно не дає розуміння динаміки розвитку окремих процесів, які можна було б побачити лише в порівнянні з минулими періодами (наприклад, статистика за 2020, 2021 та 2022 роки, а також прогноз на 2023 рік, зведена в одну таблицю). Як приклад подачі такої інформації пропонується витяг з Програми економічного і соціального розвитку Хмельницької міської територіальної громади.⁹⁵

Щодо заходів програми, то тут спостерігається певна невідповідність задекларованим заходам та запланованим видаткам. Для прикладу, в програмі зазначено таке (цитата):

"На період дії військового стану по установах та закладах комунальної власності громади визначити першочерговими такі заходи:

- облаштування сховищ;
- забезпечення належними умовами надання послуг установами та закладами комунальної власності;
- енергозберігальні заходи;
- протипожежні заходи та забезпечення камерами відеонагляду".

Попри те, що облаштування сховищ визнано пріоритетним, видатки передбачені лише на поточний ремонт частини підвального приміщення (переобладнання в споруду подвійного призначення із захисними властивостями протирадіаційного укриття) КНП «Лисянська територіальна лікарня».

Програма не містить розділу "Очікувані результати". Лише в розділі 5. "Перелік актуальних інфраструктурних проєктів (об'єктів) та придбання основних засобів Лисянської селищної громади, реалізація яких планується у 2023 році (Таблиця 5.1.) є окрема колонка "Очікувані результати". Але подана інформація не містить будь-яких вимірюваних індикаторів та показників, які могли б бути використані під час оцінки результатів реалізації програми. Для прикладу:

- Зменшення кількості аварійних ситуацій (зменшення на скільки? Від якої кількості?);

⁹⁵ URL: <https://docs.google.com/document/d/1VcEIRmuepSzxHp96oAtTaPTggCdbwelyFa8y2I37F8I/edit>

- Скорочення обсягів енергоспоживання (скорочення на скільки? Порівняно з чим?).

В розділі 7 “Моніторинг та оцінка результативності реалізації програми” зазначено, що: “Моніторинг виконання програми закріплено за відділом містобудування, архітектури, соціально-економічного розвитку інфраструктури та цивільного захисту та фінансовим відділом виконавчого комітету Лисянської селищної ради”.

Щодо оцінки, то інформація про це в програмі відсутня. Також варто зазначити, що за відсутності чітких та вимірюваних очікуваних результатів реалізації програми оцінку ефективності її реалізації провести буде неможливо.

Чи проходить програма процедуру оцінки?

На сайті не було знайдено звітів за результатами оцінки реалізації програми. Водночас варто додати, що за відсутності чітких кількісних та якісних показників програми провести об’єктивну оцінку успішності її реалізації є неможливим.

Чи виділялися кошти на реалізацію програми?

Загалом на реалізацію Програми передбачено 171 077 100 гривень.

Натомість уточнений річний план на 2023 рік складає 162 667 475.85 грн. Тобто спостерігається дефіцит в сумі 8 409 624,15 гривні. За рахунок чого буде покриватися цей дефіцит, а також які заходи ризикують бути не профінансованими - потребує додаткового уточнення.

Наразі видатків з бюджету Лисянської селищної територіальної громади здійснено на 82 521 311.27 грн., що складає 50.73% від річного плану.⁹⁶

Чи є звіти по результатах виконання програм.

Звіт про результати реалізації Програми економічного та соціального розвитку Лисянської територіальної громади на 2023 рік має бути підготовленим та оприлюдненим на початку вже 2024 року.

Але за відсутності чітко визначеної проблематики, на вирішення якої спрямовано програму, а також через відсутність жодних числових показників, які дали б можливість, під час оцінки успішності та ефективності реалізації програми, зробити висновок про досягнення чи недосагнення конкретних очікуваних результатів, підготовка звітів може перетворитися в просту формальність.

⁹⁶ URL: <https://openbudget.gov.ua/local-budget/2354000000/info/indicators>

ДОДАТОК 3

Висновки та рекомендації за результатом аналізу програм

В рамках дослідження було проаналізовано 3 програми, які було затверджено Лисянською селищною радою, а саме (перейшовши за активним посиланням, можна ознайомитися зі звітом за результатами аналізу кожної програми):

- [Програма розвитку паліативної допомоги на 2022-2024 роки](#);
- [Програма забезпечення осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю, інших окремих категорій населення медичними виробами та іншими засобами в Лисянській об'єднаній територіальній громаді на 2022-2024 роки](#);
- [Програма економічного та соціального розвитку Лисянської територіальної громади на 2023 рік](#).

ВИСНОВКИ

1. Варто відзначити, що розробники всіх проаналізованих програм знехтували основним принципом, який полягає в тому, що програма — це не лише підстава для фінансування з місцевого бюджету тих чи інших витрат, але й цілеспрямований короткостроковий план дій з розвитку певної сфери життєдіяльності громади та вирішення конкретних проблем в цій сфері. Натомість всі програми не мають чітко визначених проблем, а також не мають чітких індикаторів успішності реалізації цих програм. Іншими словами: складається враження, що ці програми розроблялися та затверджувалися винятково для того, щоб мати можливість здійснювати видатки з бюджету громади, абсолютно не переймаючись тим, чи призводять такі видатки до позитивних змін, чи зменшують такі витрати якісь негативні прояви тощо. Для прикладу, “Програма забезпечення осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю, інших окремих категорій населення медичними виробами та іншими засобами в Лисянській об'єднаній територіальній громаді на 2022-2024 роки” має на меті забезпечити “реалізацію рівних можливостей для осіб з інвалідністю та дітей з інвалідністю, інших окремих категорій населення, їх соціальної адаптації й інтеграції в суспільство шляхом забезпечення медичними виробами та іншими засобами реабілітації, що надаються особі із урахуванням фактичних потреб залежно від віку, статі, виду, форми захворювання безоплатно”, а по факту передбачає закупівлю калопріймачів.
2. Під час аналізу програм не було виявлено жодного підтвердження, що до розробки програм було залучено громадськість, чи взагалі проводилися консультації з громадськістю перед затвердженням цих програм під час пленарного засідання Лисянської селищної ради. Така інформація не була виявлена ні в самих програмах, ні на офіційному порталі Лисянської селищної громади.⁹⁷
3. Потрібно звернути увагу, що в окремих програмах (наприклад, “Програма економічного та соціального розвитку Лисянської територіальної громади на 2023 рік”) не можна навіть визначити, хто був ініціатором та розробником цієї програми, а в окремих, наприклад, “Програма забезпечення осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю, інших окремих категорій населення медичними виробами та іншими засобами в Лисянській об'єднаній територіальній громаді на 2022-2024 роки”, КНП «Лисянський ЦПМСД» є й ініціатором, і розробником, і відповідальним виконавцем, і учасником програми.
4. Варто відзначити, що всі проаналізовані програми мають різну структуру, тобто в Лисянській селищній раді відсутній уніфікований підхід до розробки місцевих програм, що утруднює, а іноді – унеможлиблює проведення їхнього аналізу щодо ефективності реалізації (окремі програми не містять взагалі розділу “Проблема, на вирішення якої спрямовано програму”, програми не містять чітких показників, яких планується досягти за результатами реалізації програм, тощо).
5. В Лисянській громаді не запроваджено практику публічного звітування та оприлюднення звітів за результатами реалізації програм.

На сайті не було знайдено звітів за результатами оцінки реалізації програми.

⁹⁷ URL:<https://lysianka-otg.gov.ua/>

В розділі “Програми”⁹⁸, а також в розділі “Програми розвитку”⁹⁹ будь-яка інформація відсутня.

Вкладка “Громадські обговорення” взагалі видає помилку.¹⁰⁰

Водночас варто додати, що за відсутності чітких кількісних та якісних показників програми провести об’єктивну оцінку успішності її реалізації є неможливим.

РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Розробити та затвердити Порядок проведення консультацій з громадськістю виконавчими органами Лисянської селищної ради. Це дасть можливість отримати процедуру залучення громадськості до підготовки, реалізації програм, а також запровадить обов’язки публічного звітування за результатами реалізації місцевих програм. Враховуючи досвід інших органів місцевого самоврядування, пропонується використати як основу для розроблення Порядку проведення консультацій з громадськістю виконавчими органами Лисянської селищної ради Постанову Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 р. № 996.¹⁰¹
2. Запровадити в громаді “Електронні консультації”, що дасть змогу проводити консультації з громадськістю з використанням електронних засобів. Це є вкрай важливим в умовах воєнного стану, коли проведення публічних консультацій (круглих столів, громадських слухань) може бути небезпечним. Для цього можна використати платформу електронної демократії E-dem¹⁰². Тим більше, що Лисянська громада взагалі не запровадила інструменти електронної демократії. На сайті громади є лише вкладка “Електронні петиції”, де зазначено, що сторінка знаходиться в стадії розробки¹⁰³.
3. З метою уніфікації підходу до розробки, моніторингу за результатами виконання та звітності про виконання місцевих програм в Лисянській селищній раді пропонується розробити та затвердити рішенням міської ради чи її виконавчого комітету Методичні рекомендації щодо порядку розроблення місцевих програм, моніторингу та звітності про їх виконання. Цей документ має містити чіткі та зрозумілі вимоги до розробників місцевих програм щодо структури програми, необхідності чіткого визначення проблематики, на вирішення якої спрямовано програму, чіткого визначення очікуваних результатів (кількісних та якісних) реалізації програми тощо. Як приклад підходу до вирішення цієї проблеми можна використати досвід Тернопільської міської ради.¹⁰⁴
4. Після затвердження Порядку проведення консультацій з громадськістю виконавчими органами Лисянської міської ради призначити в кожному структурному підрозділі особу, відповідальну за взаємодію з громадськістю, а також провести навчання для відповідальних осіб щодо використання різних інструментів взаємодії з громадськістю під час проведення консультацій.
5. Після затвердження Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення цільових/галузевих програм, моніторингу та звітності про їх виконання провести навчання для керівників структурних підрозділів щодо застосування Методичних рекомендацій на практиці.
6. Також варто звернути увагу на досвід інших громад щодо розробки Програм економічного та соціального розвитку. Зокрема, що стосується структури програми, формування основних показників соціального та економічного розвитку громади тощо.

⁹⁸ URL:<https://lysianka-otg.gov.ua/index.php/biudzhet/prohramy>

⁹⁹ URL:<https://lysianka-otg.gov.ua/index.php/rozvytok/prohramy-rozvytku>

¹⁰⁰ URL:<https://lysianka-otg.gov.ua/index.php/rozvytok/hromadski-obhovorennia>

¹⁰¹ URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-2010-%D0%BF#Text>

¹⁰² URL:<https://e-dem.ua/>

¹⁰³ URL:<https://lysianka-otg.gov.ua/index.php/hromadianam/elektronni-petytsii>

¹⁰⁴ URL:<https://ternopilcity.gov.ua/normative-documents/rozporyadgennya-miskogo-golovi/27654.html>

